

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
ändring av lagar som har samband med organisationsre-
formen på brottspåföljdsområdet**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Brottspåföljdsområdets organisation har re-
formerats vid ingången av 2010 så att
Brottspåföljdsverket, Kriminalvårdsväsen-
det och Fångvårdsväsendet har ombildats till en
myndighet med namnet Brottspåföljdsmy-
ndigheten. Den nya organisationen består av
en centralförvaltningsenhet, en hälsovårds-
enhet och tre brottspåföljdsregioner. Varje
region har ett bedömningscentrum, enheter
för samhällspåföljder och fängelser.

Reformen genomfördes genom en lag om
Brottspåföljdsmyndigheten som trädde i kraft
vid ingången av året. I samband med refor-
men ändrades organisationens namn och
namnen på största delen av de enheter som
hör till den. I lagen om Brottspåföljdsmy-
ndigheten finns det en övergångsbestämmelse
om myndighetsuppgifterna där den ändrade
organisationsstrukturen och namnändringar-
na har beaktats. Organisationen eller dess
enheter nämns dessutom i flera andra lagar
där bestämmelserna om organisationsstruktu-
ren och befogenheter också ska ses över.

Propositionen innehåller ett förslag till änd-
ring av tio lagar där det finns en hänvisning
till Brottspåföljdsverket, Kriminalvårdsvä-
sendet, Fångvårdsväsendet, Fångvårdsväsen-
dets hälsovårdsenhet, Kriminalvårdsväsendets

distriktsbyrå, regionfängelse eller placerings-
enhet.

Propositionen är huvudsakligen teknisk till
sin karaktär. Vid sidan av tekniska ändringar
görs det innehållsmässiga ändringar i några
befogenhetsbestämmelser på grund av de
krav som grundlagen ställer och de behov
som uppstått i praktiken. Detta gäller befo-
genhetsbestämmelserna i lagen om ungdoms-
straff och lagen om övervakning av villkorlig
frihet. Dessutom föreslås det att den jourha-
vande tjänstemannen befogenhet enligt fäng-
elselagen utvidgas och att bestämmelserna
om anmälningar som görs till hälsovårdsper-
sonalen om vissa säkerhetsåtgärder och om
undersökning av fångens hälsotillstånd ses
över.

Förfarandet för frigivning av fångar som
dömts till fängelse på livstid utvecklas ge-
nom ökade riskbedömningar som utförs i
fängelset. Dessutom ska övervakningen av
villkorlig frihet effektiviseras genom att den
maximala tiden för sammankomster och
uppgifter och program för de övervakade
som behöver särskilt stöd och särskild över-
vakning ökas till 30 timmar i månaden.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så
snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1 NULÄGE	4
2 FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	4
2.1 Ändringar som har samband med organisationsreformen	4
2.2 Ändringar som har samband med innehållet i befogenheten	5
2.3 Ändringar som har samband med utvecklingen av verksamheten	6
2.4 Övriga ändringar	8
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	8
3.1 Ekonomiska konsekvenser	8
3.2 Konsekvenser för organisationen	8
3.3 Samhälleliga konsekvenser	9
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	9
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	9
DETALJMOTIVERING	10
1 LAGFÖRSLAG	10
1.1 Strafflagen	10
2 kap. Om straffen	10
1.2 Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål	10
1.3 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen	10
1.4 Lagen om ungdomsstraff	10
1.5 Fängelselagen	11
1 kap. Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse	11
2 kap. Inledande av verkställighet	11
3 kap. Beräkning av strafftid	12
4 kap. Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset	12
5 kap. Placering i fängelset	12
6 kap. Förflyttning från ett fängelse till ett annat	12
7 kap. Basvård och boende	12
8 kap. Sysselsättning	13
9 kap. Fångarnas egendom och inkomster	13
10 kap. Social- och hälsovård	13
12 kap. Brevväxling och telefonsamtal	13
13 kap. Besök och andra kontakter utom fängelset	13
14 kap. Permission	13
15 kap. Ordningen och disciplinen i ett fängelse	14
16 kap. Granskning av fängelselokaler och fångar	14
18 kap. Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel	14
19 kap. Anmälningar och lämnande av upplysningar	14
20 kap. Ändringssökande	15
21 kap. Frigivning	15
1.6 Häktninglagen	15
1.7 Lagen om övervakning av villkorlig frihet	16
1.8 Lagen om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral	17

1.9	Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna	18
1.10	Lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar	16
2	IKRAFTTRÄDANDE	18
3	FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	18
	LAGFÖRSLAG	19
	1. Lagen om ändring av 2 kap. 13 § i strafflagen	19
	2. Lagen om ändring av 24 och 27 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål	20
	3. Lagen om ändring av 54 och 58 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	21
	4. Lagen om ändring av lagen om ungdomsstraff	22
	5. Lagen om ändring av fängelselagen	26
	6. Lagen om ändring av häktningsslagen.....	37
	7. Lagen om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar.....	42
	8. Lagen om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet	44
	9. Lagen om ändring av lagen om Brottsföljdsområdets utbildningscentral	47
	10. Lagen om ändring av 51 § och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna.....	49
	BILAGA	50
	PARALLELLTEXTER	50
	1. Lagen om ändring av 2 kap. 13 § i strafflagen	50
	2. Lagen om ändring av 24 och 27 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål	51
	3. Lagen om ändring av 54 och 58 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen.....	52
	4. Lagen om ändring av lagen om ungdomsstraff	53
	5. Lagen om ändring av fängelselagen	60
	6. Lagen om ändring av häktningsslagen.....	81
	7. Lagen om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar.....	90
	8. Lagen om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet	93
	9. Lagen om ändring av lagen om Brottsföljdsområdets utbildningscentral	98
	10. Lagen om ändring av 51 § och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna.....	101

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Brottspåföljdsområdets organisation har reformerats vid ingången av 2010 så att Brottspåföljdsverket, Kriminalvårdsväsendet och Fångvårdsväsendet slogs samman till en myndighet vid namnet Brottspåföljdsmyndigheten. Reformen genomfördes genom en lag om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009). Lagen kompletteras av statsrådets förordning om Brottspåföljdsmyndigheten (1108/2009).

Enligt den nya lagens 1 § finns för verkställighet av straff och häktning Brottspåföljdsmyndigheten som lyder under justitieministeriet. Dess verksamhetsområde omfattar hela landet. Brottspåföljdsmyndigheten består av en centralförvaltningsenhet (tidigare Brottspåföljdsverket), en riksomfattande hälsovårdsenhet och tre brottspåföljdsregioner. Inom regionerna finns ett bedömningscentrum (tidigare placeringsenhet), enheter för samhällspåföljder (tidigare distriktsbyråer vid Kriminalvårdsväsendet) och fängelser. Brottspåföljdområdets utbildningscentral bevarades som självständigt ämbetsverk under resultatstyrning av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Inrättandet av Brottspåföljdsmyndigheten innebar inte en ändring av grundfunktionerna eller uppgifterna inom organisationen. Myndigheten sköter verkställigheten av straff och häktning på samma sätt som tidigare. Det väsentliga i reformen var att organisationen nu är en enhetlig myndighet. Reformen innebar också att namnen av organisationen och dess delar som har hand om uppgifterna ändrades till en stor del.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Ändringar som har samband med organisationsreformen

I 14 § i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten finns en övergångsbestämmelse om uppgifterna där det föreskrivs vad den nya organisationens enheter som svarar för skötseln av uppgifterna inom brottspåföljdsområdet heter och vilken del av den tidigare organisa-

tionen de ersätter. I denna proposition föreslås det att även omnämningen som anknyter till brottspåföljdsområdets organisation som finns annanstans i lagstiftningen ändras så att de motsvarar den nya organisationen.

Denna regeringsproposition innehåller ett förslag till ändring av 10 lagar med anknytning till Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet. Enligt förslaget ska lagarna ses över på det sättet att de i stället för Brottspåföljdsverket, Kriminalvårdsväsendet och Fångvårdsväsendet nämner Brottspåföljdsmyndigheten. På motsvarande sätt ska Brottspåföljdsverket ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, placeringsenhet med bedömningscentrum och Kriminalvårdsväsendets distriktsbyrå med enhet för samhällspåföljder.

I stället för fem regionfängelser har Brottspåföljdsmyndigheten tre regioner vilket innebär att också omnämningen av regionfängelserna ska ses över så att de motsvarar den nya organisationen. Ställningen av Brottspåföljdsområdets utbildningscentral ändrades inte i samband med organisationsreformen och i fråga om utbildningscentralen behöver det inte företas ändringar i lagstiftningen.

De väsentligaste bestämmelserna om uppgifter och befogenheter ingår i fängelselagen (767/2005) och häktningsslagen (768/2005) vilket innebär att största delen av de föreslagna ändringarna gäller dessa lagar. Flera ändringar ska göras också i lagen om ungdomsstraff (1196/2004) och i lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005). Andra lagar som gäller samhällspåföljder har redan ändrats i andra skeden. Lagarna om utredning av unga brottsmisstänkta situation (633/2010), om övervakning av villkorligt fängelse (634/2010) och lag om ändring av lagen om samhällstjänst (641/2010) träder i kraft den 1 januari 2011.

Ändringsförslaget är till sin karaktär huvudsakligen tekniskt och påverkar nästan inte alls organisationens verksamhet. Större verksamhetsmässiga ändringar där även de ändringar som den nya organisationen medför föreslås bli genomförda senare särskilt. Sådana projekt som bereds som bäst är bl.a.

ändringar i fängelselagen och häktningsslagen samt helhetsreformen av lagstiftningen om samhällspåföljder som bereds i form av kommissionsarbete. Verksamhetsmässiga ändringar har föreslagits också i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om övervakningsstraff och elektronisk övervakning i öppna anstalter (RP 17/2010 rd) som är i riksdagens behandling och i regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 2 c kap. i strafflagen (RP 54/2010 rd) som riksdagen redan har godkänt. I dessa förslag har den nya organisationen beaktats i formuleringen av befogenhetsbestämmelserna.

2.2 Ändringar som har samband med innehållet i befogenheten

Utöver att termer som anknyter till organisationen ändras föreslås det i denna regeringsproposition samtidigt att vissa befogenhetsbestämmelser justeras.

I lagen om ungdomsstraff föreskrivs om kontroll av drogfriheten och många andra beslut som påverkar individens rättsliga ställning. Befogenheten i dessa ärenden hör enligt den gällande lagen till Kriminalvårdsväsendet. Till lagen ska enligt förslaget fogas en ny befogenhetsbestämmelse där det föreskrivs närmare vilken tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten som är behörig att fatta sådana beslut som påverkar individens rättsliga ställning. Motsvarande ändringar ska det göras i lagen om övervakning av villkorlig frihet. Även bestämmelserna om biträdande övervakare i de nämnda lagarna kompletteras. Innehållet i de nya paragraferna om befogenhet och biträdande övervakare motsvarar bestämmelserna i lagen om övervakning av villkorligt fängelse och lagen om samhällstjänst.

Samtidigt ska vissa befogenhetsbestämmelser i fängelselagen och häktningsslagen revideras utifrån ställningstaganden av riksdagens biträdande justitieombudsman. Riksdagens biträdande justitieombudsman har i sitt beslut (10.12.2009 dnr 1138/2/08) framfört att justitieministeriet vidtar de lagstiftningsåtgärder som eventuellt behövs för att hindra sådana kränkningar av de grundläggande och mänskliga rättigheterna som har förekommit i ett prejudikat av högsta dom-

stolen (HD 2008:10) och som hör till offentliga samfundets ersättningsskyldighet. Högsta domstolens beslut gäller ett ogrundat frihetsberövande av en fänge med anknytning till en försenad villkorlig frigivning bl.a. i en situation där det på fängelse utanför tjänstetiden inte finns en behörig tjänsteman som kan fatta beslut om frigivning. Riksdagens biträdande justitieombudsman anser att förfarandet i den villkorliga frigivningen ska ordnas så att personen inte behöver vara frihetsberövad en extra tid med anledning av de grunder som anknyter till förfarandets längd.

Enligt 21 kap. 2 § i fängelselagen beslutar fängelsedirektören om villkorlig frigivning av en fänge. Om utövandet av fängelsedirektörens beslutanderätt utanför tjänstetiden föreskrivs i 1 kap. 9 § i fängelselagen. I denna paragraf räknas upp de beslut som den jourhavande tjänstemannen kan fatta. I paragrafen nämns inte villkorlig frigivning. Därför föreslås det att den jourhavande tjänstemannens befogenhet utvidgas så att den också omfattar villkorlig frigivning. Då skulle fängelset ha en behörig tjänsteman som i brådskande fall också utanför tjänstetiden kan besluta om ett ärende som gäller villkorlig frigivning. Sådana situationer har i praktiken förekommit sällan och med olika åtgärder försöker man bidra till att antalet dessa situationer blir allt mindre. För brådskande frigivningssituationer ska det ändå finnas ett system för att onödiga frihetsberövanden kan hindras.

I beslutet av riksdagens biträdande justitieombudsman föreslås det också några andra ändringar som anknyter till villkorlig frigivning men de bereds senare separat i samband med innehållsmässiga ändringar i fängelselagen.

Ett annat beslut av riksdagens biträdande justitieombudsman gäller undersökning av hälsotillståndet hos de fångar som placerats i observation eller observation i isolering som säkerhetsåtgärd. Enligt 18 kap. 3 § 2 mom. och 18 kap. 4 § 3 mom. i fängelselagen ska en tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen utan dröjsmål underrättas om att en fänge har ställts under observation eller observation i isolering. En läkare eller någon annan tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen ska efter detta så

snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Motsvarande bestämmelser finns i 13 kap. 3 § 2 mom. och 13 kap. 4 § 3 mom. i häktningsslagen. Biträdande justitieombudsmannen anser i sitt beslut (25.2.2009 dnr 133/4/08) att fängelserna ofördröjligen bör få ett omfattande jourssystem för säkerställande av fängelsesäkerheten. Hälsovårdspersonalen vid Brottspåföljdsmyndigheten har inget jourssystem vilket har betytt att underrättelsen och undersökningen av fången kan ha fördröjt. Bestämmelsernas nuvarande ordalydelse gör det inte möjligt att en utomstående yrkesperson inom hälsovården underrättas och inte heller att denna person undersöker fångens hälsotillstånd.

Med anledning av beslutet av riksdagens biträdande justitieombudsman har Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet lagt fram ett förslag till justitieministeriet om att lagstiftningen ändras så att underrättelsen som avses i paragraferna också kan göras till någon annan än sådan som hör till fängelsets egen hälsovårdspersonal och att en sådan person också kan undersöka fången. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet tillsatte i januari 2010 en arbetsgrupp för att utreda hur den omedelbara underrättelsen och undersökning av fångens hälsotillstånd som enligt lagen ska ske så snart som möjligt ordnas så att säkerheten av fångar som placerats i observation och observation i isolering kan garanteras. Arbetsgruppen föreslog att Åboenheten i Psykiatriska sjukhuset för fångar ska vara den jourhavande enheten och tar emot underrättelserna utanför tjänstetiden och på veckosluten. Om fångens hälsotillstånd kräver det och fängelsets egen hälsovårdspersonal inte är på plats för att granska fångens hälsotillstånd, förs fången utanför tjänstetiden och på veckosluten till vård utanför fängelset. Det föreslagna systemet infördes vid ingången av juni.

Även om det nu finns ett system för mottagning av underrättelser föreslås det att 18 kap. 3 och 4 § i fängelselagen och 13 kap. 3 och 4 § i häktningsslagen ändras i syfte att göra förfarandet flexiblere så att även annan än Brottspåföljdsmyndighetens egen hälsovårdspersonal kan underrättas om en fånge som placerats i observation och observation i

isolering. På motsvarande sätt ska paragraferna ändras så att undersökningen av fången kan utföras av någon annan yrkesperson inom hälsovården än en sådan som arbetar inom brottspåföljdsområdet. För att förfarandet sker utan dröjning såsom paragrafernas ordalydelse och riksdagens biträdande justitieombudsman i sitt beslut förutsätter är det nödvändigt att möjligheten att undersöka fångens hälsotillstånd inte begränsas enbart till tjänstemännen som hör till hälsovårdspersonalen vid Brottspåföljdsmyndigheten som nu.

2.3 Ändringar som har samband med utvecklingen av verksamheten

Enligt 6 kap. 2 § 3 mom. i fängelselagen ska en fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid förpassas till placeringsenheten. I praktiken är detta ofta onödigt och fången kan direkt förpassas till det slutna fängelset som anvisats honom eller henne. Det föreslås att 6 kap. 2 § i fängelselagen kompletteras vid sidan av ändringen av namnet för placeringsenheten så, att ett besök vid bedömningscentrumet inte längre ska vara nödvändigt.

Förfarandet för frigivning av fångar som har gjort sig skyldiga till allvarliga våldsbrott håller på att utvecklas som bäst. Avsikten är att starta en helhetsutredning om möjligheter att bl.a. genom intensivare övervakning minska återfallsrisken hos dem som gjort sig skyldiga till ett allvarligt våldsbrott. Redan i detta skede bör det i lagstiftningen göras några förtydliganden som har ansetts vara behövliga i fråga om förfarandet för frigivning av fångar som avtjänar ett fängelsestraff på livstid.

Enligt 2 c kap. 10 § i strafflagen (39/1889) kan den som dömts till fängelse på livstid friges villkorligt tidigast när det förflutit tolv år av fängelsetiden. Under 1.10.2006–2.7.2010 har den genomsnittliga fängelsetiden hos livstidsfångar varit 13,8 år. Om det inte beaktas dem som begått sitt brott innan de hade fyllt 21 år och som kan friges när de har avtjänat 10 år av sitt straff, är genomsnittet 14,1 år.

Om förfarandet för frigivning av livstidsfångar bestäms i lagen om förfarandet vid

frigivning av långtidsfångar (781/2005). Frigivningsärendet behandlas vid Helsingfors hovrätt. Om fången inte frigives villkorligt, kan ärendet föras till hovrätten ett år efter ett beslut genom vilket ansökan förkastades.

Frigivning av en fänge som avtjänar ett fängelsestraff på livstid bygger på helhetsbedömning där det enligt 2 c kap. 10 § i strafflagen ska fästas vikt vid arten av det eller de brott som ledde till fängelse på livstid, vid den dömdes eventuella senare brottslighet samt vid de omständigheter som avses i 9 § 2 mom. Enligt den sistnämnda paragrafen kan villkorlig frigivning skjutas upp utan en fångens samtycke, om det på grund av fångens beteende eller hotelser finns en uppenbar fara för att fången efter frigivningen kommer att göra sig skyldig till ett brott som grovt kränker någon annans liv, hälsa eller frihet och uppskov med frigivningen är nödvändigt för förhindrande av brottet. Enligt 2 c kap. 10 § i strafflagen ska genomförandet av planen för strafftiden och fångens uppförande under fängelsetiden också i övrigt beaktas när frigivning provas.

Är det fråga om en fänge som förordnats att avtjäna hela strafftiden i en straffanstalt, kan han eller hon enligt 2 c kap. 12 § i strafflagen frigives endast om han eller hon inte längre ska anses vara synnerligen farlig för någon annans liv, hälsa eller frihet. För behandlingen av ett ärende som gäller villkorlig frigivning begär hovrätten en bedömning om den dömdes farlighet som vanligen utarbetas på Psykiatriska sjukhuset för fångar. Undersökningsperioden tar cirka en månad.

När frigivning av en livstidsfänge provas utarbetas det ingen motsvarande bedömning av fångens blivande beteende och risk för att göra sig skyldig till nya brott som det görs för dem som avtjänar hela straffet.

Av de 52 livstidsfångar som frigavs under 1992–2009 har sju återvänt till fängelse och en av dem har gjort sig skyldig till ett brott mot liv. Även om återfallsrisken hos livstidsfångarna inte har varit särskilt hög ska även frigivningen av dem bygga på utredning som är grundligare än i dag. Bedömningsmetoderna som gäller våldrisk har utvecklats och de möjliggör en bedömning som är betydligt pålitligare än tidigare. Vid bedöm-

ningen är det möjligt att använda två eller tre lämpliga bedömningsskalor som har verifierats vara vetenskapligt giltiga och vars mätningförmåga har visat sig vara bra. Bedömning av risken för våldsamt beteende förutsätter en lämplig utbildning om användningen av bedömningsmetoderna.

Enligt den gällande lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar ska Brottsåtgärdsverket ge hovrätten ett utlåtande om ärendet som gäller frigivning av en livstidsfänge. Om innehållet i utlåtandet föreskrivs i 1 § 2 mom. i den lagen.

Brottsåtgärdsverket ska i utlåtandet konstatera huruvida verket förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. 8 § i strafflagen. Brottsåtgärdsverkets bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet.

I praktiken har hovrätten när den behandlar ett ärende som gäller frigivning, till sitt förfogande vid sidan av utlåtandet av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ett utlåtande av fängelsets direktör, en utredning av bedömningscentrumets direktör, ett utlåtande om uppfyllelse av villkoren för övervakad frihet på prov samt i regel ett utlåtande av en psykolog i de fall där fången har haft en patientrelation med en psykolog. Vid sidan av utlåtandena har hovrätten till reds även en utvärdering av risker och behov, en plan för strafftiden, en frigivningsplan och de uppgifter om fångens fängelsetid som framgår i ett titelblad. Dessutom kan hovrätten på sitt eget initiativ fatta beslut om att begära sakkunnigutlåtanden eller andra utredningar.

Vid sidan av att Brottsåtgärdsverkets namn ändras föreslås 1 § 2 mom. få ett omnämnande av att också en bedömning som bygger på riskbedömningen av risken för att fången uppför sig våldsamt ska bifogas utlåtandet av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Utöver riskbedömningen som förutsätter våldsamt beteende kommer också andra åtgärder som minskar återfallsrisken att utvecklas. Detta gäller speciellt planer för strafftiden, fångens förberedelse inför friheten och tiden omedelbart efter frigivningen.

Problemet med förberedelsen inför friheten är ofta att deltagandet i missbrukarvården eller något annat sysselsättningsprogram upphör efter frigivningen även om det vore nyttigt att fortsätta deltagandet också under övervakningstiden.

Enligt 5 § i lagen om övervakning av villkorlig frihet kan övervakningen vid sidan av övervakningssammankomster även omfatta uppgifter eller program som främjar den sociala handlingsförmågan. Sammankomsterna samt de uppgifter och program som ingår i övervakningen får uppta högst 12 timmar per månad. Det nuvarande timantalet gör det inte ofta möjligt att delta i sysselsättningsprogram. Det bör vara möjligt att under övervakningstiden fortsätta den sysselsättning som inleddes i fängelse och som strävar efter att minska återfallsrisken och särskilt våldsam beteende. Riskbedömningen som har gjorts kan utnyttjas när åtgärder planeras.

Särskilt hos de långtidsfångar som gjort sig skyldiga till allvarliga våldsbrott vore det nyttigt att övervakningen åtminstone i början skulle kunna vara intensivare och ha mer än för närvarande sysselsättning som främjar ett levnadssätt utan brott. På grund av detta föreslås det att sysselsättningsplikten som ingår i lagen utvidgas så att de övervakade som är i behov av särskilt stöd och särskild övervakning kan ha sysselsättning högst 30 timmar per månad. I lagen om övervakning av villkorlig fängelse kan andelen motsvarande sysselsättning från ingången av det kommande året av särskilt skäl vara högst 24 timmar per månad.

2.4 Övriga ändringar

Regeringens proposition med förslag till lagstiftning om åklagarväsendet överlämnas till riksdagen i december 2010. I den propositionen är det meningen att begreppsapparaten som används om åklagarna preciseras bl.a. så att det i lagstiftningen används begreppet åklagare i stället för allmän åklagare. Dessa begreppsmässiga ändringar ska göras i lagen om ungdomsstraff och lagen om övervakning av villkorlig frihet i samband med behandlingen av denna proposition.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har huvudsakligen inga konsekvenser för lagstiftningen i sak eller beträffande verksamheten vilket betyder att propositionen inte har några betydande ekonomiska konsekvenser.

För närvarande är fängelsedirektörerna jourhavande tjänstemän. Eftersom systemet redan existerar föranleds det inga betydande merkostnader av att beslut om villkorlig frigivning fogas till de ärenden som hör till den jourhavande tjänstemannens befogenhet. Fall som kräver en omedelbar frigivning förekommer inte heller så ofta.

Joursystemet inom hälsovården är däremot nytt och införandet av det har medfört kostnader för Brottspåföljdsmyndigheten. Den föreslagna utvidgningen av befogenheten så att underrättelsen om en fänge som placerats i observation och observation i isolering kan göras även till en annan än en sådan som hör till Brottspåföljdsmyndighetens egen hälsovårdspersonal och att en sådan person också kan undersöka fången ger ytterligare flexibilitet så att lagens plikter uppfylls på det sättet som riksdagens biträdande justitieombudsmans ställningstagande förutsätter. Med tanke på kostnaderna har reformen nästan ingen betydelse alls eftersom största delen av fallen sköts av områdets eget jourssystem.

Bedömningen av risken för att livstidsfångarna åter gör sig skyldiga till brott ökar i någon mån arbetsmängden hos Brottspåföljdsmyndighetens personal. Det har uppskattats att det vanligen tar i genomsnitt två till fem arbetsdagar att göra en sådan bedömning av en fänge. Å andra sidan är det årligen högst ca 20 livstidsfångar som frigives vilket innebär att utlåtandena kan utarbetas med hjälp av interna arrangemang inom ramen av det nuvarande personalantalet. Kostnaderna är högst 60 000 euro om året.

3.2 Konsekvenser för organisationen

Bestämmelserna om befogenhet blir tydligare eftersom namnen på organisationen och

enheter som hör till den ändras så att de motsvarar den nya organisationen.

Genom de mer detaljerade befogenhetsbestämmelser som föreslås i lagen om ungdomsstraff och lagen om övervakning av villkorlig frihet ändras regleringen så att den motsvarar grundlagens krav. Också strukturen i olika lagar som anknyter till påföljdssystemet blir enhetlig. Detsamma gäller översyn av bestämmelserna om biträdande övervakare som finns i de lagarna. Efter ändringen motsvarar också bestämmelserna om biträdande övervakare till väsentliga delar bestämmelser som finns i andra lagar som gäller brottspåföljdsområdet.

3.3 Samhälleliga konsekvenser

Riskbedömning som förutser livstidsfångarnas våldsamma beteende förenad med intensivare övervakning och sysselsättningsprogram som har samband med minskandet av användningen av berusningsmedel och våld som eventuellt ingår i övervakningen främjar den frigivnes möjligheter att föra ett liv utan brott och ökar således tryggheten i samhället.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid justitieministeriet i samarbete med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En del av ändringarna bygger på förslag som har lagts fram av Brottspåföljdsmyndigheten. Också Psykiatriska sjukhuset för fångar har yttrat sig om propositionen och under beredningen har ministeriet stått i kontakt med Helsingfors hovrätt. Propositionen har behandlats på samarbetsmötet vid Brottspåföljdsmyndigheten. Brottspåföljdsmyndighetens personal har beretts tillfälle att ta ställning till förslagets innehåll när förslaget var framlagt på Brottspåföljdsmyndighetens intranät.

5 Samband med andra propositioner

Ändringar av namn på en myndighet och enheter som hör till den ingår eller kommer

att ingå också i andra regeringspropositioner.

Våren 2010 har till riksdagen överlämnats en regeringsproposition med förslag till lagstiftning om övervakningsstraff och elektronisk övervakning i öppna anstalter (RP 17/2010 rd) och en regeringsproposition med förslag till ändring av 2 c kap. i strafflagen (RP 54/2010 rd). Avsikten är, ett senare lagen stadfästs i december 2010. I denna proposition föreslås det inte en ändring av paragrafer i strafflagen eller andra lagar som ingår i de ovan nämnda förslagen. Detsamma gäller regeringens proposition om vården av sexualbrottslingar i påföljdssystemet som kommer att överlämnas till riksdagen i december 2010.

Riksdagen behandlar en regeringsproposition om översyn av förundersöknings- och tvångsmedelslagstiftningen (RP 222/2010 rd). Med anledning av detta innehåller denna regeringsproposition inte heller förslag till ändring av tvångsmedelslagen.

Det bereds separat en regeringsproposition om ändring av lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff (422/2002). I samband med den ska lagar om personregister på andra förvaltningsområden ändras på det sätt som organisationsreformen kräver.

En del av ändringarna har såsom det ovan har beskrivits genomförts genom lagar om utredning av unga brottsmisstänkta situation och om övervakning av villkorligt fängelse samt lagen om ändring av lagen om samhällstjänst. Dessa lagar träder i kraft vid ingången av 2011. Några översyner som föranleddes av organisationsreformen har gjorts i annan lagstiftning också i andra sammanhang, bl.a. vid ingången av mars 2010 i barnskyddslagen, 4 och 20 kap. i fängelselagen samt 2 kap. 5 § i häktningsslagen som föreslogs i regeringens proposition (RP 225/2009 rd). Ändringar har också gjorts i lagar som träder i kraft vid ingången av december 2010 och som föreslogs i regeringens proposition om justitieförvaltningens riksomfattande informationssystem och lagar som har samband med den (RP 102/2009 rd).

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag**1.1 Strafflagen****2 kap. Om straffen**

13 §. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om brott som en fänge eller en häktad har begått. Ordet Brottpåföljdsverket i momentet föreslås bli ändrat till Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

1.2 Lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

24 och 27 §. I 24 och 27 § som gäller begäran om överföring i fråga om verkställighet i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) föreslås Brottpåföljdsverket bli ändrat till Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

1.3 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

54 och 58 §. Brottpåföljdsverket som nämns som behörig myndighet i 54 § ska ersättas med Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En motsvarande ändring ska göras i 3 mom. i 58 § som gäller iakttagandet av specialitetsbestämmelsen.

1.4 Lagen om ungdomsstraff

4 och 5 §, 8—17 § samt 20 och 22 §. Behörigheten som enligt dessa paragrafer ankommer på Kriminalvårdsväsendet eller Brottpåföljdsverket ska enligt förslaget ändras så att den hör till Brottpåföljdsmyndigheten eller dess centralförvaltningsenhet.

I 10 och 11 § och 22 § 5 punkten som gäller övervakaren och den som förordnats att bistå övervakaren ska det införas begreppet biträdande övervakare på samma sätt som det har införts i lagen om övervakning av vill-

korligt fängelse och lagen om samhällstjänst. Motsvarande ändring har ska ingå i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om övervakningsstraff och elektronisk övervakning i öppna anstalter. I 10 § i lagen om ungdomsstraff ska det i enlighet med ändringarna som föreslagits eller tagits med i andra lagar också konstateras att ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottpåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren inte uppstår och att bestämmelser om den biträdande övervakarens skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). I övrigt ska den biträdande övervakarens ställning och uppgifter bevaras oförändrade.

Samtidigt ska ordalydelsen i lagens 4, 17 och 20 § preciseras så att det i stället för det nuvarande begreppet allmän åklagare används begreppet åklagare.

21 a §. Till lagen fogas en ny 21 a § där det föreskrivs om beslutanderätten. I paragrafen bestäms vilken tjänsteman som vid Brottpåföljdsmyndigheten är behörig att fatta de beslut som ingår i lagen och påverkar individens rättsliga ställning.

Enligt den föreslagna paragrafen fattas besluten i ärenden som allvarligast anknyter till individens rättsliga ställning av direktören för enheten för samhällspåföljder. Sådana beslut är åtgärder för att föra saken till domstol vilka avses i 16 § 3 mom. och förbud att inleda verkställigheten eller avbrytande av den. Beslut som lindrigare påverkar den rättsliga ställningen fattas av direktören för enheten för samhällspåföljder eller i arbetsordningen bestämd biträdande direktör eller brottpåföljdscchef. Sådana beslut är tillfälligt avbrott i verkställigheten som avses i 14 § 2 mom., begäran om hämtning som avses i 15 § 2 mom. och givande av en skriftlig varning som avses i 16 § 1 mom. I de lindrigaste ärenden där man ingriper i den rättsliga ställningen kan beslutet fattas av övervakaren eller av någon annan i arbetsordningen bestämd tjänsteman vid Brottpåföljdsmyndigheten. Med detta avses övervakning av drog-användning enligt 13 § och givande av en muntlig och skriftlig anmärkning enligt 16 §

1 mom. Bestämmelsen motsvarar de bestämmelser som tagits med i lagen om övervakning av villkorligt fängelse och i lagen om samhällstjänst.

Övriga ändringar i lagen om ungdomsstraff görs i samband med helhetsreformen av samhällspåföljder.

1.5 Fängelselagen

1 kap. Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §. Brottspåföljdsregioner och fängelser. Omnämmandet i 1 kap. 4 § i fängelselagen av regionfängelset och fängelser föreslås bli ändrat så att det motsvarar den nya organisationen. I paragrafen ska det nämnas att till Brottspåföljdsmyndigheten hör brottspåföljdsregioner och en hälsovårdsenhet. Det ska nämnas att varje brottspåföljdsregion har ett bedömningscentrum och fängelser. Hälsovårdsenheten svarar för ordnandet av hälsovården.

I paragrafens 2 mom. hänvisas det i stället för den upphävida lagen om förvaltning av straffverkställighet (135/2001) till lagen om Brottspåföljdsmyndigheten.

6 §. Allmänna principer för utövande av befogenheter. I stället för en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet kommer det i paragrafen att hänvisas till en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. Eftersom fängelselagen enligt dess 1 § gäller verkställighet av ovillkorliga fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter, ska också paragrafen om befogenheter bara gälla de tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som sysslar med dessa uppgifter, alltså inte de tjänstemän som svarar för verkställigheten av samhällspåföljder.

8 §. Behörigheten inom en brottspåföljdsregion. Paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar den nya organisationen och i stället för regionfängelset hänvisas det till en brottspåföljdsregion. De tjänstemän som räknas upp i paragrafens 1 mom. och som utövar beslutanderätt ersätts med motsvarande tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten. Direktörerna för regionfängelserna ersätts med regiondirektörer (1 punkten), direktörerna för placeringsenheterna ersätts med direktörer för bedömningscentrumen (2 punkten) och

andra tjänstemän vid Fångvårdsväsendet ersätts med andra tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten (9 punkten).

Den i paragrafens 2 mom. föreskrivna rätten för direktören för ett regionfängelse att i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtratts en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–8 punkten ändras så att rätten hör till regiondirektören.

9 §. Behörighet utom tjänstetid. Behörigheten som hör till fängelsets direktör utövas i de ärenden som anges i paragrafen utanför tjänstetiden av brottspåföljdsregionens jourhavande tjänsteman. Enligt de grunder som anges ovan i allmänmotiveringen ska det till paragrafen fogas en ny 8 punkt som gäller villkorlig frigivning av en fånge. Den jourhavande tjänstemannen kan på samma sätt som nu använda den behörighet som ankommer på direktören i de i lagen uppräknade fallen endast om saken inte tål uppskov. Endast en tjänsteman som avses i kapitlets 8 § 1 mom. 1–6 punkten eller någon annan tjänsteman med tillräcklig utbildning får vara jourhavande tjänsteman, såsom nu.

10 §. Ärenden som ska avgöras av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Paragrafens rubrik ska ändras så att den motsvarar den nya organisationen. Brottspåföljdsverket ska ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En motsvarande ändring görs i paragrafens text. Samtidigt ersätts uttrycket en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet med uttrycket en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

11 §. Handräckning. Den rätt att få handräckning av polisen enligt polislagen (493/1995) som en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet har enligt paragrafens 1 mom. ska ändras så att den gäller en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

2 kap. Inledande av verkställighet

1 §. Inledande av verkställighet av fängelsestraff. Enligt paragrafens 1 mom. är den beslutföra myndigheten Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i stället för Brottspåföljdsverket.

10 §. Beslutanderätt. Rätten att bevilja uppskov av hälsoskäl ska ändras så att den i

stället för Brottspåföljdsverket hör till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

3 kap. Beräkning av strafftid

8 §. Beslutanderätt. I stället för Brottspåföljdsverket ska det vara Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som beslutar om inräkning i strafftiden.

9 §. Närmare bestämmelser. I stället för Brottspåföljdsverket är det Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som meddelar närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden.

4 kap. Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §. Förfarandet vid utarbetandet av planen. Enligt paragrafens 1 mom. ska bedömningscentrumet i stället för placeringsenheten utarbeta planen för strafftiden.

Omnämmandet av samarbetet med Kriminalvårdsväsendet i paragrafens 2 mom. ska strykas eftersom Kriminalvårdsväsendet och Fångvårdsväsendet inte är separata i den nya organisationen.

Fångvårdstjänstemannen som nämns i paragrafens 3 mom. ska ändras till tjänstemannen vid Brottspåföljdsmyndigheten.

11 §. Beslutanderätt. Beslutanderätten i fråga om planen för strafftiden och placeringen av fångar i fängelse som avses i 1 mom. ska i stället för direktören för en placeringsenhet höra till direktören för ett bedömningscentrum.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare bestämmelser och föreskrifter om ankomstgranskningen och bedömningscentrumens verksamhet meddelas enligt 2 mom. i stället för Brottspåföljdsverket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

5 kap. Placering i fängelset

5 §. Säkerhetsavdelning. I stället för Brottspåföljdsverket ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsavdelning enligt paragrafens 1 mom. besluta om inrättandet av en säkerhetsavdelning i fängelset.

9 §. Beslutanderätt. I stället för direktören för ett regionfängelse ska regiondirektören enligt paragrafens 1 mom. fastställa dagordningen på en säkerhetsavdelning.

I paragrafens 2 mom. ska sjukhusenhet vid Fångvårdsväsendet ändras till sjukhusenhet vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Befogenheten som enligt paragrafens 3 mom. hör till Brottspåföljdsverket ska enligt förslaget höra till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

6 kap. Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §. Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse. Enligt paragrafens 2 mom. ska en fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid förpassas till placeringsenheten. Omnämmandet av placeringsenheten ska ersättas med bedömningscentrumet. Samtidigt kompletteras momentet så, att den dömde i stället för ett bedömningscentrum alternativt kan förpassas direkt till ett fängelse som bedömningscentrumet anvisat. I praktiken är det vanligen onödigt att i dessa situationer förpassa den dömde till bedömningscentrumet eftersom det där endast fattas beslut om fängelset dit fången placeras. Att fången förflyttas till bedömningscentrumet för detta ändamål är således inte nödvändigt utan bedömningscentrumet kan också anvisa ett fängelse dit fången förpassas direkt.

6 §. Beslut om förflyttning. Beslutanderätten i fråga om förflyttning av fångar inom en region ska i stället för direktören för placeringsenheten höra till direktören för ett bedömningscentrum. Termen regionfängelse ska samtidigt ändras till brottspåföljdsregion.

7 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare bestämmelser och föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas i stället för Brottspåföljdsverket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

7 kap. Basvård och boende

8 §. Närmare föreskrifter. Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas i stället för Brottspåföljds-

verket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

8 kap. **Sysselsättning**

8 §. Utbildning. Uttrycket regionfängelse ska ersättas med brottspåföljdsregion.

14 §. Beslutanderätt. Beslutanderätten som enligt paragrafens 2 och 3 mom. hör till Brottspåföljdsverket ska ändras så att den hör till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare bestämmelser och föreskrifter om ärenden som anges i paragrafen meddelas i stället för Brottspåföljdsverket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

9 kap. **Fångarnas egendom och inkomster**

2 §. Egendomsförteckning. I stället för tjänstemän vid Fångvårdsväsendet ska tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten svara för intygandet av riktigheten som avses i paragrafens 1 mom.

5 §. Återlämnande av egendom. Omnämmandet av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet i paragrafens 1 mom. ska ersättas med ett omnämmande av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

9 §. Beslutanderätt. Beslutanderätten som enligt paragrafen ankommer på direktören för ett regionfängelse ska ankomma på regiondirektören.

10 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare föreskrifter om ärenden som nämns i paragrafens 2 mom. ska i stället för Brottspåföljdsverket meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 kap. **Social- och hälsovård**

1 §. Hälso- och sjukvård för fångar. Enligt paragrafens 1 mom. är det i stället för Fångvårdsväsendet Brottspåföljdsmyndigheten som svarar för hälso- och sjukvården för fångar.

7 §. Kostnader för hälso- och sjukvård. Befogenheten som enligt paragrafen hör till en läkare vid Fångvårdsväsendet ska ändras så

att den hör till en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten.

8 §. Vård på egen bekostnad. Tillståndet av en läkare vid Fångvårdsväsendet som avses i paragrafen ska ändras så att det blir ett tillstånd av en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten.

10 §. Beslutanderätt. Paragrafens omnämmanden av en läkare och en överläkare vid Fångvårdsväsendet ska ersättas med omnämmanden av en läkare och en överläkare vid Brottspåföljdsmyndigheten. Omnämmandet av Brottspåföljdsverket ska ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

11 §. Närmare föreskrifter. Närmare föreskrifter om ärenden som nämns i paragrafen ska i stället för Brottspåföljdsverket meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

12 kap. **Brevväxling och telefonsamtal**

11 §. Beslutanderätt. Omnämmandet i paragrafens 1 mom. av regionfängelssets arbetsordning ska ersättas med brottspåföljdsregionens arbetsordning och omnämmandet i 2 mom. av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet ska ersättas med en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

13 kap. **Besök och andra kontakter utom fängelset**

7 §. Besöksförbudsregister. I stället för Brottspåföljdsverket ska det vara Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som för ett besöksförbudsregister.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. I stället för Brottspåföljdsverket ska det vara Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet som meddelar närmare bestämmelser och föreskrifter om ordnande av besök.

14 kap. **Permission**

11 §. Beslutanderätt. Befogenheten som enligt paragrafen hör till Brottspåföljdsverket

ska ändras så att den hör till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

12 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas i stället för Brottspåföljdsverket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 kap. **Ordningen och disciplinen i ett fängelse**

3 §. Ordningsföreselser. Uttrycken Brottspåföljdsverket och en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet ska ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet och en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. I paragrafens 1 mom. 3 punkt ska samtidigt göras en språklig justering.

10 §. Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff. Uttrycket placeringsenhet ska ersättas med bedömningscentrum.

16 §. Beslutanderätt. Ordningsstadgan ska i stället för direktören för regionfängelset fastställas av regiondirektören.

18 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff ska enligt 2 mom. i stället för Brottspåföljdsverket meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

16 kap. **Granskning av fängelselokaler och fångar**

9 §. Förfarande och protokoll. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. till en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet ska ersättas med en hänvisning till en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. Hänvisningen till Brottspåföljdsverket ska ersättas med en hänvisning till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 §. Beslutanderätt. Beslutanderätten som enligt paragrafens 2 mom. hör till Brottspåföljdsverket ska hör till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

18 kap. **Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel**

3 §. Observation. På de grunder som anges ovan i allmänmotiveringen kan underrättelsen som avses i paragrafen också göras till någon annan yrkesperson inom hälsovården än en sådan som är en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. En sådan person kan också undersöka fångens hälsotillstånd.

4 §. Observation i isolering. En motsvarande ändring som i 3 § ska också göras i 4 § 3 mom. som gäller observation i isolering.

6 §. Användning av maktmedel. I paragrafens 1 mom. ska en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet ersättas med en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

9 §. Närmare bestämmelser och föreskrifter. Närmare föreskrifter om ärenden som nämns i paragrafen meddelas i stället för Brottspåföljdsverket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

19 kap. **Anmälningar och lämnande av upplysningar**

1 §. Anmälan om egendom, pengar, andra betalningsmedel och sociala förmåner. De uppgifter som enligt paragrafens 1 mom. hör till Fångvårdsväsendet ska hör till Brottspåföljdsmyndigheten.

9 §. Anmälan om person- och egendoms-skador. Uttrycket en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet i paragrafens 1 mom. ska ändras till uttrycket en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten.

10 §. Rätt att förtiga uppgifter. I paragrafen om rätten att förtiga uppgifter bestäms om tjänstemannens rätt att skydda identiteten av sin informationskälla. Paragrafen är avsedd att endast gälla tjänstemän som arbetar i fängelse. Enligt motiveringen till den gällande bestämmelsen var avsikten med bestämmelsen att göra det möjligt för fångvården att få tips om den brottslighet som äger rum eller planeras i fängelserna så att ordningen i fängelset ska kunna garanteras. Bestämmelsen gäller endast tips som härstammar från fångar, inte information som lämnas av t.ex. av en arbetskamrat eller en helt utomstående. Enligt paragrafen är en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet som hörs som vittne eller an-

nars inte skyldig att röja identiteten i fråga om den som förtroligt lämnat honom eller henne upplysningar i ett tjänsteförhållande.

På grund av det begränsade tillämpningsområdet för rätten att förtiga uppgifter ska omnämmandet av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet inte ersättas med en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten utan formuleringen kommer att förtydligas så, att paragrafen endast gäller de tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten som tjänstgör i uppgifter med verkställighet av fängelsestraff.

20 kap. Ändringssökande

1 §. *Rätt att anföra besvär hos tingsrätten.* Omnämmandet i paragrafens 2 mom. av att rättelseyrkandet görs hos direktören för ett regionfängelse ska ändras så att det talas om regiondirektören.

3 §. *Anförande av besvär.* I paragrafens 2 mom. ska Brottspåföljdsverket ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

9 §. *Ärenden som kan vara föremål för ändringssökande.* I paragrafens 1 mom. ska direktören för ett regionfängelse ersättas med regiondirektören.

11 §. *Beslut med anledning av rättelseyrkanden.* Befogenheten att avgöra rättelseyrkanden ska enligt 1 mom. i stället för direktören för regionfängelset höra till regiondirektören.

12 §. *Anförande av besvär.* Uttrycken direktören för ett regionfängelse och Brottspåföljdsverket ska ersättas med regiondirektören och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

13 §. *Hur rättelseyrkanden och besvär påverkar verkställigheten.* Hänvisningen till den direktör för regionfängelset som behandlar rättelseyrkandet ska ändras till den regiondirektör som behandlar rättelseyrkandet.

21 kap. Frigivning

3 §. *Närmare bestämmelser och föreskrifter.* Närmare föreskrifter om frigivning av fångar meddelas i stället för Brottspåföljds-

verket av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

1.6 Häktningsslagen

1 kap. 7 §, 2 kap. 6 §, 3 kap. 10 §, 5 kap. 9 §, 6 kap. 8 §, 9 kap. 11 §, 10 kap. 3 och 18 §, 11 kap. 9 § och 10 § samt 13 kap. 9 §. Brottspåföljdsverket som nämns i dessa paragrafer föreslås bli ändrat till Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Samtidigt ska ordet Fångvårdsväsendet i 1 kap. 7 §, 10 kap. 3 § och 11 kap. 9 § föreslås bli ändrat till Brottspåföljdsmyndigheten. I 10 kap. 3 § 1 mom. ska det samtidigt göras en språklig justering.

3 kap. 6 och 7 §. Uttrycket placeringsenhet i paragraferna ska ersättas med bedömningscentrum.

5 kap. 2 och 6 §, 6 kap. 1 §, 8 kap. 9 § och det inledande stycket i 13 kap. 6 § 1 mom. Ordet Fångvårdsväsendet i paragraferna och i det inledande stycket föreslås bli ersatt med Brottspåföljdsmyndigheten och uttrycket en läkare vid Fångvårdsväsendet i 6 kap. 1 § ska ersättas med uttrycket en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten. Hänvisningen i 8 kap. 9 § 1 mom. till regionfängels arbetsordning ska ersättas med brottspåföljdsregionens arbetsordning.

6 kap. 6 och 7 §. Uttrycket en läkare vid Fångvårdsväsendet ska ersättas med uttrycket en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten.

13 kap. 3 och 4 §. På de grunder som anges ovan i allmänmotiveringen kan underrättelsen som avses i paragraferna också göras till någon annan yrkesperson inom hälsovården än en sådan som är en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. En sådan person kan också undersöka fångens hälsotillstånd.

15 kap. 1 §. Uttrycket direktören för ett regionfängelse i paragrafens rubrik och uttrycket direktören för regionfängelset i 1 mom. ska ersättas med uttrycket regiondirektör.

16 kap. 1 §. Omnämmandet av regionfängels uppsikt i paragrafens 1 mom. 1 punkt ska ändras till brottspåföljdsregionens uppsikt och samtidigt ska det göras en liten ordlig justering.

1.7 Lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar

1 §. Behörighet och uppgifter som enligt paragrafens 2—4 mom. ankommer på Brottspåföljdsverket ska ändras så att de ankommer på Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Samtidigt ska det till 1 § 2 mom. fogas ett omnämnande av att en bedömning av frisken för att fången uppför sig våldsamt ska bifogas till utlåtandet om frigivning av en livstidsfånge som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ger till Helsingfors hovrätt. I lagen krävs det att när villkorlig frigivning av en livstidsfånge prövas ska det fästas vikt vid flera omständigheter, bl.a. arten av brottet som ledde till fängelsestraffet och risken för att fången gör sig skyldig till ett nytt allvarligt våldsbrott. Att en riskbedömning bifogas utlåtandet som ges till hovrätten ger hovrätten mer information som stöd för frigivningsprövningen men ändrar inte grunderna för frigivningsprövningen som ingår i lagen.

En bedömning av faktorer som påverkar risken för återfall i våldsbrott är i fortsättningen en del av den normala beredningen av frigivningsärendet på motsvarande sätt som bedömningen av farligheten hos dem som avtjänar hela straffet, och detta görs till alla livstidsfångar. Förfarandet i riskbedömningen är ändå avsevärt lättare och bedömningen har andra grunder än den bedömning som görs för dem som avtjänar hela straffet. När ett omnämnande av en riskbedömning ingår i lagen förenhetligar den frigivningsförfarandet, effektiviserar förberedandet inför friheten och kompletterar centralförvaltningsenhetens utlåtande med en ny slags bedömning som görs av en expert.

Bedömningen som avses i paragrafen ska göras av Psykiatriska sjukhuset för fångar. På detta sätt kan också kvaliteten säkerställas. Expertis finns också på statliga sinnessjukhus, dvs. Niuvanniemi och Gamla Vasa sjukhus. Att göra en riskbedömning med därtill hörande tester tar uppskattningsvis två till fem arbetsdagar om personal som redan känner fången väl kan vara som stöd och kunskapskälla.

I september 2010 var antalet livstidsfångar 159. Det har uppskattats att det under de närmaste åren kommer att behandlas årligen ca 20 ärenden som handlar om villkorlig frigivning av livstidsfångar. Det finns flera bedömningsskalor som lämpar sig för bedömningen av risken för våldsamt beteende och som har verifierats vara vetenskapligt giltiga. Om fången inte frigges villkorligt, kan riskbedömningen utnyttjas i fängelse vid planeringen av sysselsättning och sysselsättningsprogram som strävar efter att minska våldsamhet och att påverka beteendet hos fången. Om fången frigges villkorligt, kan resultaten av riskbedömningen utnyttjas vid planeringen och genomförandet av övervakningstiden.

3, 5 och 9 §. Behörighet och uppgifter som enligt paragraferna ankommer på Brottspåföljdsverket ska ändras så att de ankommer på Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

1.8 Lagen om övervakning av villkorlig frihet

2 §. Det ska konstateras att Brottspåföljdsmyndigheten i stället för Kriminalvårdsväsendet sköter verkställigheten av övervakningen.

3 §. I paragrafen som gäller övervakaren och person som bistår denne ska det införas begreppet biträdande övervakare på samma sätt som ändringen har motiverats ovan i samband med förslaget till ändring av lagen om ungdomsstraff. I paragrafen ska det i enlighet med lagen om övervakning av villkorligt fängelse och lagen om samhällstjänst också konstateras att ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren inte uppstår. Dessutom ska det konstateras att språklagen och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på den biträdande övervakaren. I fråga om skadeståndsansvaret hänvisas till skadeståndslagen. För övriga delar bevaras den biträdande övervakarens ställning och uppgifter oförändrade.

Uttrycket Kriminalvårdsväsendet ska samtidigt ersättas med Brottspåföljdsmyndigheten.

5 §. Enligt lagens gällande 5 § får sammankomsterna samt de uppgifter och program som ingår i övervakningen uppta högst 12 timmar per månad. Om den övervakade är i behov av särskilt stöd och särskild övervakning, kan denna tid enligt de grunder som anges i allmänmotiveringen uppta högst 30 timmar per månad. Avsikten är att utvidgningen i detta skede först och främst tillämpas på de långtidsfångar som gjort sig skyldiga till allvarliga våldsbrott. I övervakningsplanen som görs upp för dem bör det kunna inkluderas sysselsättningsprogram som bygger på en riskbedömning och syftar till att minska återfallsbrottsligheten. Redan enligt den nuvarande lagen ska övervakningsplanen bygga på planen för strafftiden och vara enhetlig med dess mål.

Enligt resultaten av den nya riskbedömningen som kommer att införas behöver årligen uppskattningsvis cirka tio frigivna livstidsfångar särskilt stöd i att hejda användningen av berusningsmedel eller våldsam beteende efter frigivningen. Att sysselsättningsplikten utvidgas högst till 30 timmar gör det möjligt att en fange som behöver särskilt stöd och står under övervakningen deltar t.ex. i ett berusningsmedelsprogram eller ett program som syftar till minskande av våldsam beteende. Den nuvarande maximigränsen på 12 timmar ger inte möjligheter till detta. Paragrafen ska tillämpas på sådana övervakade hos vilka beslutet om villkorlig frigivning har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

Innehållet i övervakningen och sysselsättning som ska ingå i den ska planeras redan i fängelset som del av utarbetandet av frigivningsplanen. Frigivningsplanen bereds i samarbete med fången, fångens hemkommun och övriga myndigheter. Målet är att missbrukarvården och övrig sysselsättning som inletts i fängelse kan fortsätta utan avbrott också efter frigivningen.

Uttrycket Kriminalvårdsväsendet ska samtidigt ersättas med Brottspåföljdsmyndigheten.

7—12 §. Uttrycket Kriminalvårdsväsendet i paragraferna ska ersättas med Brottspåföljdsmyndigheten.

Samtidigt ska ordalydelsen i 10 § 2 och 3 mom. preciseras så att begreppet åklagare kommer att användas i stället det nuvarande begreppet allmän åklagare.

12 c §. Till lagen fogas en ny 12 c § som handlar om beslutanderätten. I paragrafen bestäms det vilken tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som är behörig att fatta de beslut som ingår i lagen och påverkar individens rättsliga ställning.

Enligt den föreslagna paragrafen ska ett beslut i ärenden som allvarligast påverkar den övervakades rättsliga ställning fattas av direktören för en enhet för samhällspåföljder. Sådana beslut är underrättelse till åklagaren som avses i 10 § 2 mom. Beslut som lindrigare påverkar den rättsliga ställningen fattas av direktören för enheten för samhällspåföljder eller biträdande direktören eller brottspåföljdschefen som förordnats i arbetsordningen. Sådana beslut är begäran om hämtning som avses i 9 § 2 mom., givande av en skriftlig varning som avses i 10 § 1 mom. och avslutande av övervakning som avses i 11 §. I sådana ärenden som lindrigare ingriper i den rättsliga ställningen kan beslut fattas av övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som förordnats i arbetsordningen. Med detta avses övervakning av användning av berusningsmedel enligt 8 §. Innehållet i paragrafen motsvarar 12 § i lagen om övervakning av villkorligt fängelse och 12 b § i lagen om samhällstjänst som utfärdades i juni 2010. En motsvarande bestämmelse ingår också i den ovan nämnda regeringspropositionen om övervakningsstraff och elektronisk övervakning i öppna anstalter.

Övriga ändringar i lagen om övervakning av villkorlig frihet kommer att göras i samband med helhetsreformen av samhällspåföljder.

1.9 Lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral

1, 2 och 18 §. Uttrycket Brottspåföljdsmyndigheten i paragraferna ska ersättas med

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

14 §, 24 § och 25 §. Uttrycket Fångvårdsväsendet ska ersättas med Brottspåföljdsmyndigheten.

1.10 Lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

51 §. *Behöriga myndigheter.* Brottspåföljdsverket som nämns i 2 mom. i paragrafen som gäller behöriga myndigheter ska ersättas med Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

64 §. *Avräkning av tiden för frihetsberövande.* Uttrycket regionfängelse i 2 mom. ska ersättas med brottspåföljdsregion.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

I lagen om övervakning av villkorlig frihet tillämpas 5 § 1 mom. på övervakade hos vilka beslutet om villkorlig frigivning har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Grundlagsutskottet har ansett (GrUU 12/1998 rd) att regleringen om användningen av grundläggande fri- och rättigheter bör vara så noggrant avgränsad att det klart framgår av lagbestämmelserna bland annat vem som kan vara behörig i frågor som gäller de grundläggande fri- och rättigheterna. Av lagen ska det enligt grundlagsutskottet framgå åtminstone den lägsta tjänstemannanivå till vilken beslutanderätt kan delegeras inom anstalten.

I propositionen föreslås det att nya bestämmelser om befogenhet tas i lagen om ungdomsstraff och i lagen om övervakning av villkorlig frihet. I dessa bestämmelser anges det exakt vem som kan fatta beslut i ärenden som avgränsar de grundläggande fri- och rättigheterna och som påverkar de enskildas rättsliga ställning.

Således kan lagarna enligt regeringens uppfattning antas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av 2 kap. 13 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 kap. 13 § 1 mom., sådan det lyder i lag 780/2005, som föl-
 jer:

2 kap.
Om straffen
 13 §

Om en fånge eller en häktad begår ett så-
 dant brott i ett fängelse eller annars under
 övervakning av en tjänsteman vid Brottspå-
 följdsmyndigheten som inte kan förutses
 medföra ett strängare straff än böter, kan ett

disciplinstraff påföras för gärningen så som
 bestäms i 15 kap. i fängelselagen
 (767/2005) och i 10 kap. i häktningslagen
 (768/2005). Om gärningen kan förutses med-
 föra ett strängare straff än böter, ska gärning-
 en anmälas till polisen eller någon annan för-
 undersökningsmyndighet.

— — — — —
 —————

Denna lag träder i kraft den 20 .

—————

2

Lag**om ändring av 24 och 27 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 24 och 27 §, sådana de lyder, 24 § i lag 543/2005 och 27 § i lagarna 142/2001 och 543/2005, som följer:

24 §

Begäran som avses i 1, 5, 10 och 17 § framställs av vederbörande myndighet i Danmark, Island, Norge och Sverige. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet avgör om begäran som avses i 5, 10 eller 17 § ska bifallas. Rättsregistercentralen fattar beslut om bifall till begäran enligt 1 §.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt

övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Avser begäran verkställighet av förvandlingsstraff för böter, ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fastställa tiden för förvandlingsstraffet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3

Lag**om ändring av 54 och 58 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 54 § och 58 § 3 mom. som följer:

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

grunda sig på ett häkttningsbeslut som avses i 60 §, och den ska åtföljas av en skriftlig ut-saga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland med stöd av 2 mom. 3 punkten. De framställningar som avses i detta moment ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen ska

Denna lag träder i kraft den 20 .

4

Lag**om ändring av lagen om ungdomsstraff**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ungdomsstraff (1196/2004) 4, 5 och 7—11 §, 12 § 1 mom., 13 §, 14 § 2 mom., 15 § 2 mom., 16, 17, 20 och 21 § samt 22 § 5 punkten och
fogas till lagen en ny 21 a § som följer:

4 §

Verkställighetsplan

Brottspåföljdsmyndigheten ska på åklagarens eller domstolens begäran innan ett ungdomsstraff döms ut göra upp en verkställighetsplan för ungdomsstraffet, av vilken ska framgå

1) de föreskrifter som hänför sig till kontakterna mellan övervakaren och den dömda, och

2) de uppgifter och program som främjar den sociala funktionsförmågan samt den del som gäller orientering i arbetslivet och i utförande av arbete.

Brottspåföljdsmyndigheten ska höra den misstänkte i samband med att verkställighetsplanen görs upp. Om den misstänkte är yngre än 18 år, ska vårdnadshavaren, intresebevakaren eller någon annan laglig företrädare ges tillfälle att bli hörd.

5 §

Precisering av verkställighetsplanen

Efter att ett ungdomsstraff har dömts ut kan Brottspåföljdsmyndigheten med utgångspunkt i planen meddela föreskrifter som behövs vid verkställigheten om tidpunkterna för de övervakarsamtal och andra sammankomster som avses i 2 § 2 mom. samt om den närmare utformningen av uppgifter, program och orientering.

7 §

Ansvar för verkställigheten av ungdomsstraff

Brottspåföljdsmyndigheten svarar för verkställigheten av ungdomsstraff enligt vad som föreskrivs i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet.

8 §

Efterlysning

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte anträffas och det inte går att få reda på var han eller hon vistas, ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet utfärda en efterlysning av den dömda. I efterlysningen ska den dömda uppmanas att för verkställighet av ungdomsstraffet senast på utsatt dag ta kontakt med Brottspåföljdsmyndigheten. I efterlysningen ska nämnas att ett förfarande för att döma ut ett annat straff i stället för ungdomsstraffet i annat fall inleds.

9 §

Verkställighet av flera ungdomsstraff

Flera ungdomsstraff som verkställs samtidigt sammanräknas vid verkställigheten. Den sammanlagda maximilängden är dock ett år och sex månader. Brottspåföljdsmyndigheten ska vid behov ändra verkställighetsplanen så som sammanräknandet förutsätter.

10 §

Förordnande av övervakare och biträdande övervakare

Som övervakare för den som har dömts till ungdomsstraff fungerar en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten (*övervakare*).

För att främja en ändamålsenlig verkställighet av ett ungdomsstraff kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren (*biträdande övervakare*), förutsatt att denna person har en för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av arbete med ungdomar. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas att sköta uppdraget.

Brottspåföljdsmyndigheten ingår ett avtal med den biträdande övervakaren om skötseln av uppdraget samt beslutat om arvode och kostnadsersättning som ska betalas till denne av statens medel. Avtalet ger inte upphov till ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren.

På den biträdande övervakaren tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

11 §

Övervakarens och den biträdande övervakarens uppgifter

Övervakaren ska

- 1) övervaka att verkställighetsplanen och de föreskrifter som grundar sig på den följs,
- 2) vid behov hålla kontakt med den dömdes vårdnadshavare, intressebevakare eller någon annan laglig företrädare,
- 3) stödja och handleda den dömden, och
- 4) informera Brottspåföljdsmyndigheten om överträdelser av verkställighetsplanen och av föreskrifter som grundar sig på den.

Den biträdande övervakaren ska iaktta övervakarens föreskrifter om verkställigheten av ungdomsstraffet och informera övervakaren om överträdelser av villkoren i verkställighetsplanen och överträdelser av föreskrifter som grundar sig på den.

lighetsplanen och överträdelser av föreskrifter som grundar sig på den.

Övervakaren och den biträdande övervakaren ska handla så att deras åtgärder inte medför onödig olägenhet för den dömden eller hans eller hennes närmaste.

12 §

Den dömdes skyldigheter

Den som har dömts till ungdomsstraff är skyldig att följa verkställighetsplanen och de föreskrifter om verkställigheten som Brottspåföljdsmyndigheten har meddelat med utgångspunkt i planen. Den dömden ska hålla kontakt med övervakaren så som bestäms i verkställighetsplanen.

13 §

Övervakning av droganvändning

Om den dömden av yttre kännetecken att döma sannolikt är påverkad av alkohol eller andra droger vid ett övervakarsamtal eller en annan sammankomst som avses i 2 § 2 mom., ska övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten anteckna observationerna av berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ålägga den dömden att lämna utandningsprov.

14 §

Tiden för avtjänande av ett ungdomsstraff

Brottspåföljdsmyndigheten kan tillfälligt avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet eller den del som återstår av straffet för sammanlagt högst ett år, om det föreligger hinder för att slutföra avtjänandet av ungdomsstraffet under strafftiden och orsaken till detta inte är en i 16 § 3 mom. avsedd allvarlig överträdelse av villkoren i verkställighetsplanen eller av föreskrifter som grundar sig på den. Efter att den maximitid som avses i detta moment har löpt ut fortsätter tiden för

avtjänande av ungdomsstraffet oavbrutet till strafftidens slut oberoende av hindret.

15 §

Hämtning

Beslut om hämtning fattas av en anhållningsberättigad polisman på Brottspåföljdsmyndighetens begäran. Den som ska hämtas får högst sex timmar före den sammankomst som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen ska i mån av möjlighet utföras så att den dömd inte i onödan blir föremål för uppmärksamhet. En dömd får inte vara gripen eller hållas i förvar längre än vad hämtningen förutsätter.

16 §

Överträdelser av villkor och föreskrifter som gäller ett ungdomsstraff

Om den som har dömts till ungdomsstraff handlar i strid med sina skyldigheter enligt 12 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten ge den dömd en muntlig eller skriftlig anmärkning. Om den dömd inte rättar sig efter anmärkningen eller om han eller hon annars allvarligt bryter mot villkoren i verkställighetsplanen eller mot sådana föreskrifter som grundar sig på planen, ska Brottspåföljdsmyndigheten ge den dömd en skriftlig varning.

Den dömd ska ges tillfälle att bli hörd innan varning ges. När en varning ges ska den dömd informeras om att saken förs till domstol och straff enligt 18 § döms ut om inte varningen iakttas.

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte börjar avtjäna straffet eller avbryter avtjänandet eller inte rättar sig efter en varning och han eller hon inte har något godtagbart skäl för detta, ska Brottspåföljdsmyndigheten vidta åtgärder för att föra saken till domstol. Brottspåföljdsmyndigheten kan samtidigt bestämma att verkställigheten av ungdomsstraffet inte får inledas eller avbryta verkställigheten.

17 §

Rättegångsförfarandet vid överträdelser

I ett sådant fall som avses i 16 § 3 mom. ska Brottspåföljdsmyndigheten utan dröjsmål lämna utredning om saken till åklagaren. Om åklagaren anser att den dömd har förfarit så som avses i det nämnda momentet, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som ledde till ungdomsstraffet eller inom vars domkrets den dömd bor eller stadigvarande vistas.

Domstolen ska höra den dömd personligen innan målet avgörs. Likaså ska en representant för Brottspåföljdsmyndigheten ges tillfälle att bli hörd, om det inte är uppenbart onödigt för behandlingen av ärendet. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Besvär över ett avgörande som domstolen har träffat med stöd av denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

20 §

Dömande till gemensamt ovillkorligt fängelsestraff

När ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff har dömts ut i enlighet med 7 kap. 8 § i strafflagen, ska Brottspåföljdsmyndigheten oberoende av ändringssökande omedelbart avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet. Brottspåföljdsmyndigheten kan avbryta verkställigheten även när åklagaren meddelar Brottspåföljdsmyndigheten att den som har dömts till ungdomsstraff kommer att åtalas för ett brott som enligt åklagarens bedömning kan leda till ett ovillkorligt fängelsestraff.

21 §

Resekostnader

Brottspåföljdsmyndigheten betalar skäliga resekostnader som orsakas av uppgörandet av verkställighetsplanen och av verkställigheten av ungdomsstraffet.

21 a §

Beslutanderätt

Direktören för en enhet för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om åtgärder som avses i 16 § 3 mom. för att föra saken till domstol samt förbud av inledande av verkställigheten och avbrott i verkställigheten.

Direktören för en enhet för samhällspåföljder eller en i arbetsordningen angiven biträdande direktör eller brottspåföljdschefen beslutar om tillfälligt avbrott i verkställigheten enligt 14 § 2 mom., begäran om hämtning enligt 15 § 2 mom. och givande av en skriftlig varning enligt 16 § 1 mom.

En övervakare eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman vid Brottspå-

följdsmyndigheten beslutar om övervakning av droganvändning enligt 13 § och givande av en muntlig eller skriftlig anmärkning enligt 16 § 1 mom.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om

5) förfarandet vid betalning av arvode och kostnadsersättning till den biträdande övervakaren och vid betalning av ersättning för resekostnader till en misstänkt och till den som har dömts till ungdomsstraff.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5

Lag**om ändring av fängelselagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fängelselagen (767/2005) 1 kap. 4, 6 och 8–10 §, 11 § 1 mom. och 12 §, 2 kap. 1 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 3 kap. 8 och 9 §, 4 kap. 7, 11 och 12 §, 5 kap. 5 § 1 mom. och 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. samt 6 och 7 §, 7 kap. 8 §, 8 kap. 8 § 1 mom., 14 § 2 och 3 mom. samt 15 §, 9 kap. 2 § 1 mom., 5 § 1 mom., 9 § 3 mom. och 10 § 2 mom., 10 kap. 1 § 1 mom. samt 7, 8, 10 och 11 §, 12 kap. 11 §, 13 kap. 7 och 12 §, 14 kap. 11 och 12 §, 15 kap. 3 §, 10 § 3 mom., 16 § 1 mom. och 18 § 2 mom., 16 kap. 9 § 1 och 4 mom., samt 10 § 2 mom., 18 kap. 3 § 2 mom., 4 § 3 mom., det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 9 §, 19 kap. 1 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 20 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 mom., det inledande stycket i 9 § 1 mom. och mellanrubriken före 9 §, 11 § 1 mom., 12 och 13 § samt 21 kap. 3 §,

av dem 4 kap. 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 89/2010 och 12 kap. 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 265/2007, som följer:

1 kap.

**Allmänna bestämmelser om verkställighet
av fängelse**

4 §

Organisationen för verkställighet av fängelse

För verkställighet av fängelse svarar Brottspåföljdsmyndigheten. Brottspåföljdsmyndigheten är uppdelad i brottspåföljdsregioner. Varje brottspåföljdsregion har ett bedömningscentrum och fängelser. För hälsovården svarar hälsovårdsenheten.

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation i övrigt finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009).

6 §

Allmänna principer för utövande av befogenheter

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ska i sin verksamhet vara saklig, opartisk och främja försonlighet.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ska i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ska utföra sina tjänsteuppdrag utan att i större utsträckning ingripa i någons rättigheter och vålla större olägenhet än vad som är nödvändigt och försvarbart för att uppdraget ska kunna utföras.

8 §

Behörigheten inom en brottspåföljdsregion

Den beslutanderätt som avses i denna lag ska inom en brottspåföljdsregion utövas av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten. I denna lag avsedda tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten är

- 1) regiondirektörerna,
- 2) direktörerna för bedömningscentrumen,
- 3) fängelsedirektörerna,
- 4) tjänstemän som svarar för verkställigheten av domar (*verkställighetsansvarig*),
- 5) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (*sysselsättningsansvarig*),
- 6) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (*säkerhetsansvarig*),
- 7) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 8) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter, och
- 9) andra tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten.

Regiondirektören har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtratts en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–8 punkten. En fängelsedirektör har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtratts en tjänsteman som avses i 1 mom. 4–8 punkten. Den säkerhetsansvarige har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtratts en tjänsteman som avses i 1 mom. 7 och 8 punkten. En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtratts en tjänsteman som avses i 1 mom. 8 punkten.

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Fängelsedirektörens beslutanderätt får, om saken inte tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen inom brottspåföljdsregionen i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar,
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 §, samt
- 8) villkorlig frigivning av en fånge.

Endast en tjänsteman som avses i 8 § 1 mom. 1–6 punkten eller någon annan tjänsteman med tillräcklig utbildning får vara jourhavande tjänsteman.

10 §

Ärenden som ska avgöras av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset eller permission, om det finns

anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under fängelsetiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

11 §

Handräckning

För att utföra ett tjänsteuppdrag har en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten rätt att få handräckning av polisen på det sätt som avses i polislagen (493/1995).

12 §

Hänvisningsbestämmelse

Bestämmelser om tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor för tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten utfärdas särskilt.

2 kap.

Inledande av verkställighet

1 §

Inledande av verkställighet av fängelsestraff

Ett straff ska verkställas utan dröjsmål. När en dom som avser fängelsestraff har vunnit laga kraft eller kan verkställas såsom en lagakraftvunnen dom, ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ge utmätningssmannen på den ort där den dömda är bosatt eller vistas ett verkställighetsförordnande. Utmätningssmannen ska ta kontakt med bedömningscentrumet vid Brottspåföljdsmyndigheten för förordnande till fängelse. Utmätningssmannen ska ålägga den dömda att anmäla sig i fängelset vid den tidpunkt som bedömningscentrumet bestämt. Om den dömda inte påträffas, ska Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet efterlysa honom eller henne.

10 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beviljar uppskov av hälsoskäl. En utmättningsman beviljar uppskov av andra skäl.

—————

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Beslut om inräkning i strafftiden fattas av en verkställighetsansvarig. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om inräkning i strafftiden enligt 7 § 3 mom.

9 §

Närmare bestämmelser

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden ska utarbetas i bedömningscentrumet. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

Planen ska beredas i samarbete med fången. Planen för strafftiden utarbetas med fångens samtycke i behövligt samarbete med myndigheterna i fångens hem- eller boningskommun och andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda. För att främja fångens anpassning till samhället ska fri-

givningsplanen dessutom enligt behov utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- samt arbetskraftsmyndigheterna i fångens hem- eller boningskommun, om fången samtycker till detta.

Genomförandet av planen ska följas. Planen ska tas till ny behandling med regelbundna intervaller, samt även om den inte iakttas. Den tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som utsetts för detta uppdrag ska svara för att genomförandet av planen följs.

11 §

Beslutanderätt

Direktören för ett bedömningscentrum ska besluta om planen för strafftiden och placeringen av fångar i fängelse.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, de uppgifter som bedömningscentrumen ska sköta, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen och verksamheten vid bedömningscentrumen meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

5 kap.

Placering i fängelset

5 §

Säkerhetsavdelning

I ett fängelse kan det genom beslut av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet av säkerhetsskäl inrättas en avdelning som är isolerad från den övriga anstalten (*säkerhetsavdelning*).

—————

9 §

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. Fängelsedirektören fastställer dagordningen på andra avdelningar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i fängelsets arbetsordning. Den överläkare som svarar för verksamheten på en sjukhusenhet vid Brottsåförhållanden beslutar om intagning på sjukhusenheten och utskrivning därifrån.

Brottsåförhållanden beslutar om intagning på sjukhusenheten och utskrivning därifrån. Brottsåförhållanden beslutar om intagning på sjukhusenheten och utskrivning därifrån.

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid ska förpassas till bedömningscentrumet eller till ett fängelse som bedömningscentrumet anvisat.

6 §

Beslut om förflyttning

Beslut om förflyttning av fångar inom en brottsåförhållanden fattas av direktören för bedömningscentrumet, om direktören inte överfört beslutanderätten i frågan till den fängelsedirektör som nämns i planen för strafftiden. Om en fånge förflyttas till en annan brottsåförhållanden, förutsätter förflyttningen samtycke av direktören för bedöm-

ningscentrumet i den mottagande brottsåförhållanden.

Även Brottsåförhållanden beslutar om fängelsen ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska ärendet avgöras av direktören för bedömningscentrumet eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

7 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av Brottsåförhållanden beslutar om fängelsen ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska ärendet avgöras av direktören för bedömningscentrumet eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

7 kap.

Basvård och boende

8 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av Brottsåförhållanden beslutar om fängelsen ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska ärendet avgöras av direktören för bedömningscentrumet eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

8 kap.

Sysselsättning

8 §

Utbildning

Fångarna kan delta i utbildning som ordnas i ett fängelse eller utanför ett fängelse. Bestämmelserna i 9 och 10 § iakttas vid deltagande i utbildning utanför fängelset. Brottsåförhållanden beslutar om fängelsen ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska ärendet avgöras av direktören för bedömningscentrumet eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

ordna utbildning som leder till examen eller annan utbildning. I fråga om den utbildning som ordnas i ett fängelse iakttas dessutom i tillämpliga delar vad som allmänt bestäms om sådan utbildning. De fångar som inte slutfört lärokursen för den grundläggande utbildningen ska ges tillfälle att slutföra den.

14 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt fångar som avtjänar straffet i dess helhet enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på den tjänsteman som avses i 1 mom.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning ska göras upp över fångarnas egendom som tagits emot i slutna fängelser. I öppna anstalter ska en förteckning göras upp endast över den egendom som tagits för förvaring i anstalten och över den särskilt värdefulla egendom som på fångens begäran överlämnats till dennes förfogande. Fången och ett närvarande vittne ska underteckna egendomsförteckningen. Om fången inte undertecknar förteckningen, ska två tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten intyga riktigheten av förteckningen.

5 §

Återlämnande av egendom

När fången frigges från fängelset, ska hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om fången inte undertecknar egendomsförteckningen, ska två tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten intyga riktigheten av förteckningen.

9 §

Beslutanderätt

Regiondirektören beslutar om begränsning av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

 Närmare föreskrifter om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egen-
 domsförteckningar samt om när sysselsätt-
 ningspenning och brukspenning inte ska be-
 talas ut meddelas av Brottspåföljdsmyndig-
 hetens centralförvaltningsenhet.

10 kap.

Social- och hälsovård

1 §

Hälso- och sjukvård för fångar

Brottspåföljdsmyndigheten ska ordna eller
 på något annat sätt garantera hälso- och sjuk-
 vård samt medicinsk rehabilitering som mot-
 svarar fångarnas medicinska behov.

7 §

Kostnader för hälso- och sjukvård

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabi-
 litering enligt fångarnas medicinska behov
 betalas med statsmedel. Betalningsskyldighe-
 ten för staten kräver att den undersökning el-
 ler vård som ordnas utanför fängelset ska
 vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid
 Brottspåföljdsmyndigheten.

8 §

Vård på egen bekostnad

En fänge har rätt att på egen bekostnad
 med tillstånd av en läkare vid Brottspå-
 följdsmyndigheten få medicinering, under-

sökning och annan hälso- och sjukvård i
 fängelset.

10 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av medi-
 ciner, undersökning och annan hälso- och
 sjukvård som gäller fångar i fängelser fattas
 av en läkare vid Brottspåföljdsmyndigheten.
 En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Fängelsedirektören beslutar, efter att om
 möjligt ha hört en läkare, om att sända en
 fänge för vård eller undersökning enligt 2 §.
 Brottspåföljdsmyndighetens centralförvalt-
 ningsenhet beslutar på framställning av fäng-
 elset och efter att ha hört överläkaren vid
 Brottspåföljdsmyndigheten om frigivning
 från fängelset enligt 3 §.

11 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvalt-
 ningsenhet meddelar närmare föreskrifter om
 ordnande av hälsokontroller samt hälso- och
 sjukvård för fångar i fängelserna.

12 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

11 §

Beslutanderätt

En i brottspåföljdsregionens arbetsordning
 förordnad tjänsteman som utför styrnings- el-
 ler övervakningsuppgifter beslutar om
 granskning av brev och andra postförsändel-
 ser med stöd av 1 § 1 mom. i detta kapitel
 samt om öppnande av en sådan försändelse
 och granskning av dess innehåll med stöd av
 1 § 2 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postför-
 sändelser eller meddelanden med stöd av 2 §
 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 §, kopiering en-
 ligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försän-
 delser eller meddelanden enligt 5 § fattas av
 en säkerhetsansvarig eller en av denne för

uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Fängelsedirektören ger tillstånd till elektronisk kommunikation enligt 9 §.

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

7 §

Besöksförbudsregister

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska föra ett besöksförbudsregister enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om besöksförbud och innehåll i det utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas utfärdas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. fattas av fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhets- eller sysselsättningsansvarig.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller hela straffet ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på fängelsedirektören.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsföreseelser

En fänge kan påföras disciplinstraff om fången gör sig skyldig till en ordningsföreseelse. Ordningsföreseelser är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en öppen anstalt eller hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga förutsatt att ordningsstadgan ut-

tryckligen anger att förseelsen kan leda till disciplinstraff,

5) bryta mot de villkor som ställts för tillstånd eller placering som avses i 8 kap. 6 eller 9 § eller för permission som avses i 14 kap., och

6) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid Brottsåtgärdsmyndigheten har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Disciplinstraff får inte påföras för brott som fängelsedirektören anmält till polisen.

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

Om en fånge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också behandlas och disciplinstraffet påföras i bedömningscentrumet eller i det fängelse till vilket fången förflyttas.

16 §

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer ordningsstadgan.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvisitation ska utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvisitationen kräver att fången ska klä av sig, ska den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När fången befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid Brottsåtgärdsmyndigheten, får kroppsvisitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över kroppsvisitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska utan dröjsmål underrättas om att en fänge har ställts under observation. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången ska noggrant iaktas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska utan dröjsmål underrättas om att en fänge har ställts under observation i isolering. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången ska noggrant iaktas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under fängstransport samt i samsättning som övervakas av Brottsförhållningsmyndigheten rätt att använda maktmedel för att

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och om avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslens och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

1 §

Anmälan om egendom, pengar, andra betalningsmedel och sociala förmåner

Om det med stöd av omständigheter som framkommit i samband med övervakningen av fångar eller vid skötseln av Brottsförhållningsmyndighetens andra uppgifter finns skäl att betvivla att pengar och andra betalningsmedel eller någon annan egendom har ett lagligt ursprung, ska saken anmälas till polisen.

9 §

Anmälan om person- och egendomsskador

En tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten ska utan dröjsmål underrätta fängelsedirektören eller någon annan förman om person- eller egendomsskador som uppkommit vid skötseln av en tjänsteuppgift. I samband med personskador ska den skadade utan dröjsmål få den första hjälp och vård som han eller hon behöver. Den som meddelar att han eller hon skadats på grund av en åtgärd av en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndig-

heten ska utan onödigt dröjsmål ges tillfälle att bli undersökt av en läkare eller av någon annan som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen.

10 §

Rätt att förtiga uppgifter

När en tjänsteman som arbetar med verkställigheten av fängelsestraff vid Brottsåtgärdsmyndigheten hörs som vittne i en rättegång eller vid förundersökning är tjänstemannen inte skyldig att röja identiteten i fråga om den fänge som lämnat tjänstemannen förtroliga upplysningar under ett tjänsteuppdrag, om upplysningarna gäller ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är minst fyra års fängelse eller gäller ett narkotikabrott enligt 50 kap. 1–4 § i strafflagen. Tjänstemannen har dock inte rätt att förtiga uppgifterna, om den som lämnat uppgiften samtycker till att hans eller hennes identitet röjs eller om det är uppenbart att röjandet av dessa uppgifter inte äventyrar hans eller hennes, en nära anhörigs eller någon annan närståendes säkerhet.

20 kap.

Ändringssökande

1 §

Rätt att anföra besvär hos tingsrätten

Bestämmelser om begäran om omprövning (rättelseyrkande) hos regiondirektören finns i 9 § i detta kapitel och om rätten att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen i 12 §.

3 §

Anförande av besvär

Direktören ska utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli samt bi-

foga kopior av handlingarna i ärendet och sin egen utredning. När Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar beslut om uppskov med en villkorlig frigivning, ska Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet sända in handlingarna och utredningen. När handlingarna sänds till tingsrätten, ska det meddelas när besvärsskriften anlät.

Rättelseyrkande hos regiondirektören och besvär hos förvaltningsdomstol

9 §

Ärenden som kan vara föremål för ändringsökande

Omprövning kan begäras hos regiondirektören och besvär anföras hos en förvaltningsdomstol i följande beslut:

11 §

Beslut med anledning av rättelseyrkanden

Regiondirektören ska avgöra begäran om omprövning.

12 §

Anförande av besvär

Ändring i beslut av regiondirektören får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets regiondirektören har fattat beslutet.

I beslut som fattats av regiondirektören eller av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet söks ändring genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol utan begäran om omprövning enligt 10 och 11 §.

Besvär ska anföras inom 14 dagar från delgåendet av beslutet.

13 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut enligt 9 §, om inte den regiondirektör som behandlar begäran om omprövning eller den förvaltningsdomstol som behandlar besvären beslutar något annat.

21 kap.

Frigivning

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av övervakad frihet på prov och villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelseiden och tidpunkten för frigivning enligt 2 c kap. i strafflagen utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om frigivning av fångar meddelas av Brottsförjldsmyndigheten centralförvaltningsenhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6

Lag**om ändring av häktningsslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i häktningsslagen (768/2005) 1 kap. 7 §, 2 kap. 6 § 2 mom., 3 kap. 6 § 3 mom. samt 9 och 10 §, 5 kap. 2 § 1 mom., 6 § 1 mom. och 9 § 2 mom., 6 kap. 1 och 6 §, 7 § 1 mom. och 8 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 11 §, 10 kap. 3 § 1 mom. och 18 § 2 mom., 11 kap. 9 § 1 och 4 mom. och 10 § 2 mom., 13 kap. 3 § 2 mom., 4 § 3 mom., det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 9 §, rubriken för och det inledande stycket i 15 kap. 1 § samt 16 kap. 1 § 1 punkten, av dem 8 kap. 9 § sådan den lyder i lag 266/2007, som följer:

1 kap.

Allmänna principer för verkställighet av häktning

7 §

Ärenden som ska avgöras av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet

Trots bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter med brottslig verksamhet eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.

2 kap.

Ankomst till ett fängelse

6 §

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

3 kap.

Placering i fängelset, basvård och förflyttning

6 §

Förflyttning av häktade

Om den häktade ska avtjäna ett fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter, kan han eller hon förflyttas till brottspåföljdsregionens bedömningscentrum för att det ska bestämmas i vilket fängelse han eller hon ska placeras.

9 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören beslutar om att förvägra en häktad vistelse utomhus. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om en häktads klädsel. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten på grund av religiös övertygelse eller annan välgrundad övertygelse.

Direktören för bedömningscentrumet beslutar om förflyttning av en häktad.

Fängelsedirektören beslutar om den häktade ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, är det direktören för bedömningscentrumet som ska besluta saken.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av häktade utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade meddelas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning ska göras upp över de häktades egendom som tagits emot i ett fängelse. Den häktade och ett närvarande vittne ska underteckna egendomsförteckningen. Om den häktade inte undertecknar förteckningen, ska två tjänstemän vid Brottsåtgärdsmyndigheten intyga riktigheten av förteckningen.

6 §

Återlämnande av egendom

När den häktade frigges från fängelset, ska hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om den häktade inte undertecknar egendomsförteckningen, ska två tjänstemän vid Brottsåtgärdsmyndigheten intyga riktigheten av förteckningen.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om sändande och förstöring av egendom samt om när sysselsättningspenning och brukspenning inte ska betalas ut meddelas av Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

6 kap.

Social- och hälsovård

1 §

Hälso- och sjukvård för häktade

Brottsåtgärdsmyndigheten ska ordna eller på något annat sätt garantera hälso- och sjukvård samt medicinsk rehabilitering som motsvarar de häktades medicinska behov.

De häktade har rätt att med tillstånd av en läkare vid Brottsåtgärdsmyndigheten på egen bekostnad erhålla mediciner, undersökningar och annan hälso- och sjukvård i fängelset, om det inte äventyrar syftet med häktningen.

Bestämmelserna i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), mentalvårdslagen, lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och lagen om företagshälsovård (1383/2001) ska iakttas när hälso- och sjukvården ordnas.

6 §

Kostnader för hälso- och sjukvård

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabilitering enligt de häktades medicinska behov betalas med statsmedel. Betalningsskyldigheten för staten kräver att den undersökning eller vård som ordnas utanför fängelset ska

vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid Brottsförhållningsmyndigheten.

7 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller häktade i fängelser fattas av en läkare vid Brottsförhållningsmyndigheten. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

8 §

Närmare föreskrifter

Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om ordnande av hälsokontroller samt hälso- och sjukvård för häktade i fängelserna.

8 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

9 §

Beslutanderätt

En i brottsförhållningsregionens arbetsordning förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. i detta kapitel samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., kopiering enligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 § fattas av en säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut

om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

9 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

11 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om permission samt om besöksförbud och innehållet i det utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om hur besöken ska ordnas utfärdas av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsföreskrifter

En häktad kan påföras disciplinstraff, om han eller hon gör sig skyldig till en ordningsföreskrift. Ordningsföreskrifter är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga, förutsatt att ordningsstadgan uttryckligen anger att föreskriften kan leda till disciplinstraff, och

5) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid Brottsförhållningsmyndigheten har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvsitation ska utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvsitationen kräver att den häktade ska klä av sig, ska den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När den häktade befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten, får kroppsvsitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över kroppsvsitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska utan dröjsmål underrättas om att en häktad har ställts under observation. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska utan dröjsmål underrättas om att en fånge har ställts under observation i isolering. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under transport av en häktad samt i sysselsättning som övervakas av Brottspåföljdsmyndigheten rätt att använda maktmedel för att

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslan och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottsförhållningsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 kap.

Ändringssökande

1 §

Begäran om omprövning hos regiondirektören

Hos regiondirektören kan begäran om prövning (rättelseyrkande) av följande beslut framställas:

16 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Tillämpning av fängelselagen

Vid verkställighet av häktning tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om verkställighet av fängelse i följande bestämmelser i fängelselagen:

1) 1 kap. 4 § om brottsförhållningsregionernas uppgift, 6, 8 och 9 § om utövande av befogenheter och om behörighet, samt 11 § om handräckning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

7

Lag**om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar (781/2005) 1 och 3 §, 5 §
2 mom. och 9 § som följer:

1 §

Ansökan

Ett ärende som gäller villkorlig frigivning av fångar som dömts till fängelse på livstid eller som förordnats att avtjäna hela strafftiden i en straffanstalt ska behandlas vid Helsingfors hovrätt, där ärendet anhängiggörs på ansökan av fången i fråga.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska i utlåtandet konstatera huruvida den förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet. Till utlåtandet om en fånge som dömts till fängelse på livstid ska det dessutom fogas en bedömningen av risken för att fången uppför sig våldsamt.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan i den situation som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om villkorlig frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. jämte bilagor.

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Fången får lägga fram nödvändig utredning i ärendet. Hovrätten ska höra fången med anledning av det utlåtande som avses i 1 § 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. i den paragrafen.

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar ska läggas fram. Fången och Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ges tillfälle att bli hörad med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet ska ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, vittnen och andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes utevaro, om hovrätten inte anser det nödvändigt att höra honom eller henne personligen.

Ärendet ska behandlas skyndsamt.

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsamkats ett vittne eller någon annan person som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet åberopat för utredningen av ärendet ska betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. eller 12 § 2 mom. i strafflagen (39/1889), kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8

Lag**om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005) 2 och 3 §, 5 §, 7 § 3 mom.,
8 §, 9 § 2 mom. och 10–12 §, samt
fogas till lagen en ny 12 c §, som följer:

2 §

Verkställighet av övervakning

Brottspåföljdsmyndigheten sköter verkställigheten av övervakningen.

3 §

Övervakare och biträdande övervakare

Övervakare är en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten (*övervakare*).

Om en ändamålsenlig verkställighet av övervakningen kräver det kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren (*biträdande övervakare*), förutsatt att denna person har en för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av dessa. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas att sköta uppdraget.

Brottspåföljdsmyndigheten ingår ett avtal med den biträdande övervakaren om skötseln av uppdraget samt beslutar om arvode och kostnadsersättning som ska betalas till denne av statens medel. Avtalet ger inte upphov till ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren.

På den biträdande övervakaren tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

5 §

Övervakningens innebörd

Övervakning omfattar regelbundna sammanträffanden mellan övervakaren och den övervakade med hjälp av vilka den övervakades förhållanden och förändringarna i dem följs och vilkas syfte är att främja den övervakades förmåga att bära ansvar och att fungera på ett godtagbart sätt i samhället. Övervakningen kan även omfatta uppgifter eller program som främjar den sociala handlingsförmågan. Sammankomsterna samt de uppgifter och program som ingår i övervakningen får uppta högst 12 timmar per månad, för de övervakade som är i behov av särskilt stöd och särskild övervakning dock högst 30 timmar. Antalet timmar per månad kan variera under övervakningen på det sätt som en ändamålsenlig verkställighet förutsätter.

Under den övervakades sammanträffanden med övervakaren behandlas i synnerhet de faktorer som inverkar på brottsligt beteende. Den övervakade ska även biträdas i kontakterna med myndigheter och andra aktörer som är nödvändiga för att den övervakade ska få kontroll över sin livssituation. Den övervakade ska anvisas nödvändiga stödåtgärder och tjänster.

Det närmare innehållet i övervakningen framgår av en övervakningsplan som Brottspåföljdsmyndigheten ska utarbeta i enlighet med den övervakades behov innan den som ställts under övervakning frigges, så att planen kan tas i bruk när övervakningen inleds. Övervakningsplanen kan vid behov ändras eller kompletteras.

Övervakningsplanen ska samordnas med planen för strafftiden. Planen ska i nödvändig utsträckning utarbetas i samarbete med bedömningscentrumet, fängelset, fångens hem- eller boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda.

7 §

Övervakarens uppgifter

Den biträdande övervakaren ska dessutom iaktta de föreskrifter som Brottspåföljdsmyndigheten ger för verkställigheten av övervakningen samt underrätta Brottspåföljdsmyndigheten om överträdelser av sådana skyldigheter som den övervakade har enligt denna lag eller påförs honom eller henne med stöd av denna lag.

8 §

Övervakning av användning av berusningsmedel

Om det av yttre kännetecken att döma är sannolikt att den övervakade under ett sammanträffande med övervakaren är påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel, ska övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten anteckna observationerna om berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten förplikta den övervakade att lämna utandningsprov.

9 §

Hämtning till ett sammanträffande med övervakaren

En anhållningsberättigad polisman beslutar på begäran av Brottspåföljdsmyndigheten om hämtning. Den som förordnats att hämtas får högst sex timmar före det sammanträffande

med övervakaren som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen ska om möjligt genomföras så att den övervakade inte på grund av den blir föremål för onödig uppmärksamhet. Den övervakade får inte hållas gripen eller i förvar längre än vad hämtningen till sammanträffandet med övervakaren kräver.

10 §

Brott mot skyldigheter som påförts den övervakade

Om den övervakade utan godtagbar orsak försummar att iaktta en skyldighet enligt 6 § eller väsentligt bryter mot en föreskrift som givits honom eller henne med stöd av nämnda paragraf ska Brottspåföljdsmyndigheten ge den övervakade en skriftlig varning. Innan varningen ges ska den övervakade ges tillfälle att bli hörd. Varning får emellertid inte ges om det beslutas att hämtning enligt 9 § ska ske på grund av försummelsen eller överträdelsen.

Om den övervakade inte heller efter hämtningen iakttar sin skyldighet att stå i kontakt med övervakaren eller om den övervakade på annat sätt grovt bryter mot sina skyldigheter enligt 6 §, ska Brottspåföljdsmyndigheten utan dröjsmål underrätta åklagaren om saken.

Om åklagaren bedömer att en del av reststraffet bör verkställas till följd av den övervakades förfarande enligt 2 mom., ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om detta till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som resulterat i ovillkorligt fängelse eller inom vars domkrets den övervakade bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den övervakade har förfarit på ett sådant sätt som avses i 2 mom. och om det med hänsyn till den övervakades person och orsakerna till överträdelsen bedömt som en helhet finns särskilda skäl, kan domstolen bestämma att minst fyra och högst 14 dagar av reststraffet ska verkställas.

11 §

Avslutande av övervakning

Om det efter att övervakningen fortgått minst sex månader är uppenbart att fortsatt övervakning inte är nödvändig, kan Brottspåföljdsmyndigheten på framställan av övervakaren avsluta övervakningen.

12 §

Resekostnader

Brottspåföljdsmyndigheten betalar den övervakades skäligena resekostnader som hänförs till sammanträffanden med övervakaren.

12 c §

Beslutanderätt

Direktören för en enhet för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om att huruvida åklagaren ska underrättas i enlighet med 10 § 2 mom. och om avslutande av övervakning enligt 11 §.

Direktören för en enhet för samhällspåföljder eller i arbetsordningen angiven biträdande direktör eller en brottspåföljdschef beslutar om begäran om hämtning enligt 9 § 2 mom. och givande av en skriftlig varning enligt 10 § 1 mom. samt om avslutande av övervakning enligt 11 §.

En övervakare eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om lämnande av utandningsprov enligt 8 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 5 § 1 mom. tillämpas på övervakade hos vilka beslutet om villkorlig frigivning har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

Lag

om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006) 1 § 1 mom., 2 § 3 mom., 14 och 18 §, 24 § 1 mom. 1 punkten och 25 § 1 mom. 2 punkten, av dem 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1373/2007, som följer:

1 §

Ställning och uppgifter

Brottspåföljdsområdets utbildningscentral är en statlig läroanstalt som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och som lyder under Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. Utbildningscentralen har till uppgift att ordna sådan utbildning som leder till examen och yrkesinriktad tilläggsutbildning på brottspåföljdsområdet samt bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet inom sitt eget område.

2 §

Direktion

Till direktionen hör en ordförande och sju andra medlemmar som var och en har en personlig suppleant. Medlemmarna ska företräda undervisningssektorn, brottspåföljdsområdet och intressentgrupperna inom det området samt annan sakkunskap som är viktig med tanke på utbildningscentralens verksamhet. Tre av medlemmarna och deras suppleanter utses bland personer som föreslagits av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En av medlemmarna och dennes suppleant företräder utbildningscentralens personal.

14 §

Användning av uniform

Utbildningscentralen kan ålägga dem som studerar för examen att bära Brottspåföljdsmyndighetens uniform när de deltar i utbildningen.

18 §

Arbetspraktik

En studerande är skyldig att delta i de perioder av arbetspraktik som ingår i examen vid den enhet på brottspåföljdsområdet till vilken han eller hon anvisas. I arbetspraktiken kan även ingå arbete inom någon annan sektor. Praktiken baserar sig på ett skriftligt avtal mellan utbildningscentralen och arbetsplatsen. Under perioden av arbetspraktik kan den studerande stå i tjänsteförhållande till inrättningen i fråga.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om den lön som betalas under praktikperioden. Om praktiken utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

24 §

Anmärkning och varning

Direktören för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som stu-

derar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten,

25 §

Avstängning från utbildningen

Direktören för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

2) under utbildningstiden gjort sig skyldig till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten och en skriftlig varning inte ska anses vara en tillräcklig påföljd,

Denna lag träder i kraft den 20 .

10

Lag

om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 51 § 2 mom. och 64 § 2 mom. som följer:

51 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige inom brottspåföljdsregionen avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 3 december 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Astrid Thors*

1.**Lag****om ändring av 2 kap. 13 § i strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 2 kap. 13 § 1 mom., sådant det lyder i lag 780/2005, som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Om straffen

13 §

Om en fånge eller en häktad begår ett sådant brott i ett fängelse eller annars under övervakning av en tjänsteman vid Fångvårds-
väsendet som inte kan förutses medföra ett strängare straff än böter, kan ett disciplin-
straff påföras för gärningen så som bestäms i 15 kap. i fängelselagen (767/2005) och i 10 kap. i häktningsslagen (768/2005). Om gärningen kan förutses medföra ett strängare straff än böter, skall gärningen anmälas till polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet.

Föreslagen lydelse

2 kap.

Om straffen

13 §

Om en fånge eller en häktad begår ett sådant brott i ett fängelse eller annars under övervakning av en tjänsteman vid *Brottspå-
följdsmyndigheten* som inte kan förutses medföra ett strängare straff än böter, kan ett disciplinstraff påföras för gärningen så som bestäms i 15 kap. i fängelselagen (767/2005) och i 10 kap. i häktningsslagen (768/2005). Om gärningen kan förutses medföra ett strängare straff än böter, ska gärningen anmälas till polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 24 och 27 § i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan Finland och de övriga nordiska länderna vid verkställighet av domar i brottmål (326/1963) 24 och 27 §, sådana de lyder, 24 § i lag 543/2005 och 27 § i lagarna 142/2001 och 543/2005, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Begäran som avses i 1, 5, 10 och 17 § framställs av vederbörande myndighet i Danmark, Island, Norge och Sverige. Brottspåföljdsverket avgör om begäran som avses i 5, 10 eller 17 § skall bifallas. Rättsregistercentralen fattar beslut om bifall till begäran enligt 1 §.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av Brottspåföljdsverket. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Avser begäran verkställighet av förvandlingsstraff för böter, skall brottspåföljdsverket fastställa tiden för förvandlingsstraffet.

Föreslagen lydelse

24 §

Begäran som avses i 1, 5, 10 och 17 § framställs av vederbörande myndighet i Danmark, Island, Norge och Sverige. *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* avgör om begäran som avses i 5, 10 eller 17 § ska bifallas. Rättsregistercentralen fattar beslut om bifall till begäran enligt 1 §.

27 §

Begäran som avser verkställighet enligt 8 § eller anordnande av i 15 eller 22 § förutsatt övervakning i Danmark, Island, Norge eller Sverige framställs av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*. Begäran som avser verkställighet enligt 4 § framställs av rättsregistercentralen.

Avser begäran verkställighet av förvandlingsstraff för böter, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* fastställa tiden för förvandlingsstraffet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 54 och 58 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 54 § och 58 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. som gäller åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av brottspåföljdsverket.

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen skall grunda sig på ett sådant häkttningsbeslut som avses i 60 §, och den skall åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Brottspåföljdsverket kan begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland med stöd av 2 mom. 3 punkten. De framställningar som avses i detta moment skall innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

54 §

Behöriga myndigheter

Framställningar enligt 53 § 1 mom. om åtgärder för väckande av åtal görs av den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga. Framställningar enligt 53 § 2 mom. om verkställighet av frihetsstraff görs av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

58 §

Iakttagande av specialitetsbestämmelsen

Den åklagare som är behörig att utföra åtal i brottmålet i fråga kan begära samtycke enligt 2 mom. 7 punkten. Framställningen ska grunda sig på ett häkttningsbeslut som avses i 60 §, och den ska åtföljas av en skriftlig utsaga om framställningen av den som utlämnats till Finland. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan begära samtycke till verkställighet av ett fängelsestraff som har dömts ut i Finland med stöd av 2 mom. 3 punkten. De framställningar som avses i detta moment ska innehålla de uppgifter som avses i 14 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om ungdomsstraff

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ungdomsstraff (1196/2004) 4, 5 och 7–11 §, 12 § 1 mom., 13 §, 14 § 2 mom., 15 § 2 mom., 16, 17, 20 och 21 § samt 22 § 5 punkten, och
fogas till lagen en ny 21 a § som följer:

Gällande lydelse

4 §

Verkställighetsplan

Kriminalvårdsväsendet skall på åklagarens eller domstolens begäran innan ett ungdomsstraff döms ut göra upp en verkställighetsplan för ungdomsstraffet, av vilken skall framgå

- 1) de föreskrifter som hänför sig till kontakterna mellan övervakaren och den dömda, och
- 2) de uppgifter och program som främjar den sociala funktionsförmågan samt den del som gäller orientering i arbetslivet och i utförande av arbete.

Kriminalvårdsväsendet skall höra den misstänkte i samband med att verkställighetsplanen görs upp. Om den misstänkte är yngre än 18 år skall vårdnadshavaren, intressebevakaren eller någon annan laglig företrädare ges tillfälle att bli hörd.

5 §

Precisering av verkställighetsplanen

Efter att ett ungdomsstraff har dömts ut kan Kriminalvårdsväsendet med utgångspunkt i planen meddela *sådana* föreskrifter som behövs vid verkställigheten och som gäller tidpunkterna för de övervakarsamtal och andra sammankomster som avses i 2 § 2 mom. samt den närmare utformningen av uppgifter, pro-

Föreslagen lydelse

4 §

Verkställighetsplan

Brottspåföljdsmyndigheten ska på allmänna åklagarens eller domstolens begäran innan ett ungdomsstraff döms ut göra upp en verkställighetsplan för ungdomsstraffet, av vilken ska framgå

- 1) de föreskrifter som hänför sig till kontakterna mellan övervakaren och den dömda, och
- 2) de uppgifter och program som främjar den sociala funktionsförmågan samt den del som gäller orientering i arbetslivet och i utförande av arbete.

Brottspåföljdsmyndigheten ska höra den misstänkte i samband med att verkställighetsplanen görs upp. Om den misstänkte är yngre än 18 år, ska vårdnadshavaren, intressebevakaren eller någon annan laglig företrädare ges tillfälle att bli hörd.

5 §

Precisering av verkställighetsplanen

Efter att ett ungdomsstraff har dömts ut kan *Brottspåföljdsmyndigheten* med utgångspunkt i planen meddela föreskrifter som behövs vid verkställigheten *om* tidpunkterna för de övervakarsamtal och andra sammankomster som avses i 2 § 2 mom. samt *om* den närmare utformningen av uppgifter, program

gram och orientering.

7 §

Ansvar för verkställigheten av ungdomsstraff

Brottspåföljdsverket och Kriminalvårdsväsendet svarar för verkställigheten av ungdomsstraff enligt vad som föreskrivs i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet.

8 §

Efterlysning

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte anträffas och det inte går att få reda på var han eller hon vistas, skall Brottspåföljdsverket utfärda en efterlysning av den dömden. I efterlysningen skall den dömden uppmanas att för verkställighet av ungdomsstraffet senast på utsatt dag ta kontakt med Kriminalvårdsväsendet. I efterlysningen skall nämnas att ett förfarande för att döma ut ett annat straff i stället för ungdomsstraffet i annat fall inleds.

9 §

Verkställighet av flera ungdomsstraff

Flera ungdomsstraff som verkställs samtidigt sammanräknas vid verkställigheten. Den sammanlagda maximilängden är dock ett år och sex månader. Kriminalvårdsväsendet skall vid behov ändra verkställighetsplanen så som sammanräknandet förutsätter.

10 §

Förordnande av övervakare och person som bistår denne

Som övervakare för den som har dömts till ungdomsstraff fungerar en tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet.

För att främja en ändamålsenlig verkställighet av ett ungdomsstraff kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren, förutsatt att denna person har en

och orientering.

7 §

Ansvar för verkställigheten av ungdomsstraff

Brottspåföljdsmyndigheten svarar för verkställigheten av ungdomsstraff enligt vad som föreskrivs i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet.

8 §

Efterlysning

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte anträffas och det inte går att få reda på var han eller hon vistas, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* utfärda en efterlysning av den dömden. I efterlysningen ska den dömden uppmanas att för verkställighet av ungdomsstraffet senast på utsatt dag ta kontakt med *Brottspåföljdsmyndigheten*. I efterlysningen ska nämnas att ett förfarande för att döma ut ett annat straff i stället för ungdomsstraffet i annat fall inleds.

9 §

Verkställighet av flera ungdomsstraff

Flera ungdomsstraff som verkställs samtidigt sammanräknas vid verkställigheten. Den sammanlagda maximilängden är dock ett år och sex månader. *Brottspåföljdsmyndigheten* ska vid behov ändra verkställighetsplanen så som sammanräknandet förutsätter.

10 §

Förordnande av övervakare och biträdande övervakare

Som övervakare för den som har dömts till ungdomsstraff fungerar en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten (övervakare)*.

För att främja en ändamålsenlig verkställighet av ett ungdomsstraff kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren (*biträdande övervakare*),

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av arbete med ungdomar. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas till uppdraget. *På den som bistår en övervakare tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.*

Kriminalvårdsväsendet ingår ett avtal med den som förordnas att bistå en övervakare om skötseln av uppdraget samt beslutar om arvode och kostnadsersättning som skall betalas till denne av statens medel.

förutsatt att denna person har en för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av arbete med ungdomar. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas att sköta uppdraget.

Brottspåföljdsmyndigheten ingår ett avtal med den biträdande övervakaren om skötseln av uppdraget samt beslutar om arvode och kostnadsersättning som ska betalas till denne av statens medel. Avtalet ger inte upphov till ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren.

På den biträdande övervakaren tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

11 §

11 §

*Uppgifter för övervakaren och den som förordnats att bistå övervakaren**Övervakarens och den biträdande övervakarens uppgifter*

Övervakaren skall

- 1) övervaka att verkställighetsplanen och de föreskrifter som grundar sig på den följs,
- 2) vid behov hålla kontakt med den dömdes vårdnadshavare, intressebevakare eller någon annan laglig företrädare,
- 3) stödja och handleda den dömden, och
- 4) informera Kriminalvårdsväsendet om överträdelser av verkställighetsplanen och av föreskrifter som grundar sig på den.

Den som har förordnats att bistå övervakaren skall iaktta övervakarens föreskrifter om verkställigheten av ungdomsstraffet och informera övervakaren om överträdelser av villkoren i verkställighetsplanen och överträdelser av föreskrifter som grundar sig på den.

Övervakaren och den som har förordnats att bistå denne skall handla så att deras åtgärder inte medför onödig olägenhet för den dömden eller hans eller hennes närmaste.

Övervakaren ska

- 1) övervaka att verkställighetsplanen och de föreskrifter som grundar sig på den följs,
- 2) vid behov hålla kontakt med den dömdes vårdnadshavare, intressebevakare eller någon annan laglig företrädare,
- 3) stödja och handleda den dömden, och
- 4) informera Brottspåföljdsmyndigheten om överträdelser av verkställighetsplanen och av föreskrifter som grundar sig på den.

Den biträdande övervakaren ska iaktta övervakarens föreskrifter om verkställigheten av ungdomsstraffet och informera övervakaren om överträdelser av villkoren i verkställighetsplanen och överträdelser av föreskrifter som grundar sig på den.

Övervakaren och den biträdande övervakaren ska handla så att deras åtgärder inte medför onödig olägenhet för den dömden eller hans eller hennes närmaste.

12 §

Den dömdes skyldigheter

Den som har dömts till ungdomsstraff är skyldig att följa verkställighetsplanen och de föreskrifter om verkställigheten som Kriminalvårdsväsendet har meddelat med utgångspunkt i planen. Den dömda skall hålla kontakt med övervakaren så som bestäms i verkställighetsplanen.

12 §

Den dömdes skyldigheter

Den som har dömts till ungdomsstraff är skyldig att följa verkställighetsplanen och de föreskrifter om verkställigheten som *Brottspåföljdsmyndigheten* har meddelat med utgångspunkt i planen. Den dömda ska hålla kontakt med övervakaren så som bestäms i verkställighetsplanen.

13 §

Övervakning av droganvändning

Om den dömda av yttre kännetecken att döma sannolikt är påverkad av alkohol eller andra droger vid ett övervakarsamtal eller en annan sammankomst som avses i 2 § 2 mom., skall övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet anteckna observationerna av berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet ålägga den dömda att lämna utandningsprov.

13 §

Övervakning av droganvändning

Om den dömda av yttre kännetecken att döma sannolikt är påverkad av alkohol eller andra droger vid ett övervakarsamtal eller en annan sammankomst som avses i 2 § 2 mom., ska övervakaren eller någon annan tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* anteckna observationerna av berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* ålägga den dömda att lämna utandningsprov.

14 §

Tiden för avtjänande av ett ungdomsstraff

Kriminalvårdsväsendet kan tillfälligt avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet eller den del som återstår av straffet för sammanlagt högst ett år, om det föreligger hinder för att slutföra avtjänandet av ungdomsstraffet under strafftiden och orsaken till detta inte är en i 16 § 3 mom. avsedd allvarlig överträdelse av villkoren i verkställighetsplanen eller av föreskrifter som grundar sig på den. Efter att den maximitid som avses i detta moment har löpt ut fortsätter tiden för avtjänande av ungdomsstraffet oavbrutet till strafftidens slut oberoende av hindret.

14 §

Tiden för avtjänande av ett ungdomsstraff

Brottspåföljdsmyndigheten kan tillfälligt avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet eller den del som återstår av straffet för sammanlagt högst ett år, om det föreligger hinder för att slutföra avtjänandet av ungdomsstraffet under strafftiden och orsaken till detta inte är en i 16 § 3 mom. avsedd allvarlig överträdelse av villkoren i verkställighetsplanen eller av föreskrifter som grundar sig på den. Efter att den maximitid som avses i detta moment har löpt ut fortsätter tiden för avtjänande av ungdomsstraffet oavbrutet till strafftidens slut oberoende av hindret.

15 §

Hämtning

Beslut om hämtning fattas av en anhållningsberättigad polisman på Kriminalvårdsväsendets begäran. Den som skall hämtas får högst sex timmar före den sammankomst som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen skall i mån av möjlighet utföras så att den dömd inte i onödan blir föremål för uppmärksamhet. En dömd får inte vara gripen eller hållas i förvar längre än vad hämtningen förutsätter.

15 §

Hämtning

Beslut om hämtning fattas av en anhållningsberättigad polisman på *Brottspåföljdsmyndighetens* begäran. Den som ska hämtas får högst sex timmar före den sammankomst som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen ska i mån av möjlighet utföras så att den dömd inte i onödan blir föremål för uppmärksamhet. En dömd får inte vara gripen eller hållas i förvar längre än vad hämtningen förutsätter.

16 §

Överträdelser av villkor och föreskrifter som gäller ett ungdomsstraff

Om den som har dömts till ungdomsstraff handlar i strid med sina skyldigheter enligt 12 §, skall Kriminalvårdsväsendet ge den dömd en muntlig eller skriftlig anmärkning. Om den dömd inte rättar sig efter anmärkningen eller om han eller hon annars allvarligt bryter mot villkoren i verkställighetsplanen eller mot sådana föreskrifter som grundar sig på planen, skall Kriminalvårdsväsendet ge den dömd en skriftlig varning.

Den dömd skall ges tillfälle att bli hörd innan varning ges. När en varning ges skall den dömd informeras om att saken förs till domstol och straff enligt 18 § döms ut om inte varningen iakttas.

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte börjar avtjäna straffet eller avbryter avtjänandet eller inte rättar sig efter en varning och han eller hon inte har något godtagbart skäl för detta, skall Kriminalvårdsväsendet vidta åtgärder för att föra saken till domstol. Kriminalvårdsväsendet kan samtidigt bestämma att verkställigheten av ungdomsstraffet inte får inledas eller avbryta verkställigheten.

16 §

Överträdelser av villkor och föreskrifter som gäller ett ungdomsstraff

Om den som har dömts till ungdomsstraff handlar i strid med sina skyldigheter enligt 12 §, ska *Brottspåföljdsmyndigheten* ge den dömd en muntlig eller skriftlig anmärkning. Om den dömd inte rättar sig efter anmärkningen eller om han eller hon annars allvarligt bryter mot villkoren i verkställighetsplanen eller mot sådana föreskrifter som grundar sig på planen, ska *Brottspåföljdsmyndigheten* ge den dömd en skriftlig varning.

Den dömd ska ges tillfälle att bli hörd innan varning ges. När en varning ges ska den dömd informeras om att saken förs till domstol och straff enligt 18 § döms ut om inte varningen iakttas.

Om den som har dömts till ungdomsstraff inte börjar avtjäna straffet eller avbryter avtjänandet eller inte rättar sig efter en varning och han eller hon inte har något godtagbart skäl för detta, ska *Brottspåföljdsmyndigheten* vidta åtgärder för att föra saken till domstol. *Brottspåföljdsmyndigheten* kan samtidigt bestämma att verkställigheten av ungdomsstraffet inte får inledas eller avbryta verkställigheten.

17 §

Rättegångsförfarandet vid överträdelser

I ett sådant fall som avses i 16 § 3 mom. skall Kriminalvårdsväsendet utan dröjsmål lämna *en* utredning om saken till *allmänna* åklagaren. Om åklagaren anser att den dömde har förfarit så som avses i det nämnda lagrummet, skall åklagaren utan dröjsmål föra saken till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som ledde till ungdomsstraffet eller inom vars domkrets den dömde bor eller stadigvarande vistas.

Domstolen skall höra den dömde personligen innan målet avgörs. Likaså skall en representant för Kriminalvårdsväsendet ges tillfälle att bli hörd, om det inte är uppenbart onödigt för behandlingen av ärendet. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Besvär över ett avgörande som domstolen har träffat med stöd av denna paragraf skall behandlas skyndsamt.

20 §

Dömande till gemensamt ovillkorligt fängelsestraff

När ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff har dömts ut i enlighet med 7 kap. 8 § i strafflagen, skall Kriminalvårdsväsendet oberoende av ändringssökande omedelbart avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet. Kriminalvårdsväsendet kan avbryta verkställigheten även när åklagaren meddelar Kriminalvårdsväsendet att den som har dömts till ungdomsstraff kommer att åtalas för ett brott som enligt åklagarens bedömning kan leda till ett ovillkorligt fängelsestraff.

21 §

Resekostnader

Kriminalvårdsväsendet betalar skäligena reskostnader som orsakas av uppgörandet av verkställighetsplanen och av verkställigheten av ungdomsstraffet.

17 §

Rättegångsförfarandet vid överträdelser

I ett sådant fall som avses i 16 § 3 mom. *ska Brottspåföljdsmyndigheten* utan dröjsmål lämna utredning om saken till åklagaren. Om åklagaren anser att den dömde har förfarit så som avses i det nämnda *momentet*, ska åklagaren utan dröjsmål föra saken till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som ledde till ungdomsstraffet eller inom vars domkrets den dömde bor eller stadigvarande vistas.

Domstolen ska höra den dömde personligen innan målet avgörs. Likaså ska en representant för *Brottspåföljdsmyndigheten* ges tillfälle att bli hörd, om det inte är uppenbart onödigt för behandlingen av ärendet. I övrigt iakttas i tillämpliga delar vad som föreskrivs om rättegång i brottmål.

Besvär över ett avgörande som domstolen har träffat med stöd av denna paragraf ska behandlas skyndsamt.

20 §

Dömande till gemensamt ovillkorligt fängelsestraff

När ett gemensamt ovillkorligt fängelsestraff har dömts ut i enlighet med 7 kap. 8 § i strafflagen, ska *Brottspåföljdsmyndigheten* oberoende av ändringssökande omedelbart avbryta verkställigheten av ungdomsstraffet. *Brottspåföljdsmyndigheten* kan avbryta verkställigheten även när åklagaren meddelar *Brottspåföljdsmyndigheten* att den som har dömts till ungdomsstraff kommer att åtalas för ett brott som enligt åklagarens bedömning kan leda till ett ovillkorligt fängelsestraff.

21 §

Resekostnader

Brottspåföljdsmyndigheten betalar skäligena reskostnader som orsakas av uppgörandet av verkställighetsplanen och av verkställigheten av ungdomsstraffet.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

(ny)

21 a §

Beslutanderätt

Direktören för en enhet för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om åtgärder som avses i 16 § 3 mom. för att föra saken till domstol samt förbud av inledande av verkställigheten och avbrott i verkställigheten.

Direktören för en enhet för samhällspåföljder eller en i arbetsordningen angiven biträdande direktör eller brottspåföljdschefen beslutar om tillfälligt avbrott i verkställigheten enligt 14 § 2 mom., begäran om hämtning enligt 15 § 2 mom. och givande av en skriftlig varning enligt 16 § 1 mom.

En övervakare eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om lämnande av utandningsprov enligt 13 § och givande av en muntlig eller skriftlig anmärkning enligt 16 § 1 mom.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om

5) förfarandet vid betalning av arvode och kostnadsersättning till den som bistår övervakaren och vid betalning av ersättning för resekostnader till en misstänkt och till den som har dömts till ungdomsstraff.

22 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om

5) förfarandet vid betalning av arvode och kostnadsersättning till *den biträdande övervakaren* och vid betalning av ersättning för resekostnader till en misstänkt och till den som har dömts till ungdomsstraff.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fängelselagen (767/2005) 1 kap. 4, 6 och 8–10 §, 11 § 1 mom. och 12 §, 2 kap. 1 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 3 kap. 8 och 9 §, 4 kap. 7, 11 och 12 §, 5 kap. 5 § 1 mom. och 9 §, 6 kap. 2 § 3 mom. samt 6 och 7 §, 7 kap. 8 §, 8 kap. 8 § 1 mom., 14 § 2 och 3 mom. samt 15 §, 9 kap. 2 § 1 mom., 5 § 1 mom., 9 § 3 mom. och 10 § 2 mom., 10 kap. 1 § 1 mom. samt 7, 8, 10 och 11 §, 12 kap. 11 §, 13 kap. 7 och 12 §, 14 kap. 11 och 12 §, 15 kap. 3 §, 10 § 3 mom., 16 § 1 mom. och 18 § 2 mom., 16 kap. 9 § 1 och 4 mom., samt 10 § 2 mom., 18 kap. 3 § 2 mom., 4 § 3 mom., det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 9 §, 19 kap. 1 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 10 § 1 mom., 20 kap. 1 § 2 mom., 3 § 2 mom., det inledande stycket i 9 § 1 mom. och mellanrubriken före 9 §, 11 § 1 mom., 12 och 13 § samt 21 kap. 3 §,

av dem 4 kap. 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 89/2010 och 12 kap. 11 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 265/2007, som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §

Regionfängelser och fängelser

Fångvårdsväsendet består av regionfängelser och en hälsovårdsenhet. Regionfängelserna har till uppgift att verkställa fängelse och häktning som beslutats av domstolar. Ett regionfängelse består av en placeringsenhet och fängelser.

Bestämmelser om Fångvårdsväsendet, regionfängelser och ordnandet av hälsovård inom Fångvårdsväsendet finns i lagen om förvaltning av straffverkställighet (135/2001).

6 §

Allmänna principer för utövande av befogenheter

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet skall i sin verksamhet vara saklig, opartisk och

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser om verkställighet av fängelse

4 §

Organisationen för verkställighet av fängelse

För verkställighet av fängelse svarar Brottspåföljdsmyndigheten. Brottspåföljdsmyndigheten är uppdelad i brottspåföljdsregioner. Varje brottspåföljdsregion har ett bedömningscentrum och fängelser. För hälsovården svarar hälsovårdsenheten.

Bestämmelser om Brottspåföljdsmyndighetens organisation i övrigt finns i lagen om Brottspåföljdsmyndigheten (953/2009).

6 §

Allmänna principer för utövande av befogenheter

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten ska i sin verksamhet vara saklig, opartisk och

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

främja försonlighet.

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet skall i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet skall utföra sina tjänsteuppdrag utan att i större utsträckning ingripa i någons rättigheter och vålla större olägenhet än vad som är nödvändigt och försvarbart för att uppdraget skall kunna utföras.

8 §

Behörigheten i ett regionfängelse

Den beslutanderätt som avses i denna lag skall i ett regionfängelse utövas av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet. I denna lag avsedda tjänstemän vid Fångvårdsväsendet är

- 1) direktörerna för regionfängelserna,
- 2) direktörerna för placeringsenheterna,
- 3) fängelsedirektörerna,
- 4) tjänstemän som svarar för verkställigheten av domar (*verkställighetsansvarig*),
- 5) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (*sysselsättningsansvarig*),
- 6) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (*säkerhetsansvarig*),
- 7) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 8) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter, och
- 9) andra tjänstemän vid Fångvårdsväsendet.

Direktören för ett regionfängelse har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–8 punkten. En fängelsedirektör har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 4–8 punkten. Den säkerhetsansvarige har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 7 och 8 punkten. En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 8 punkten.

och främja försonlighet.

En tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* ska i första hand genom råd, uppmaningar och befallningar upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

En tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* ska utföra sina tjänsteuppdrag utan att i större utsträckning ingripa i någons rättigheter och vålla större olägenhet än vad som är nödvändigt och försvarbart för att uppdraget ska kunna utföras.

8 §

Behörigheten inom en brottspåföljdsregion

Den beslutanderätt som avses i denna lag ska *inom en brottspåföljdsregion* utövas av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten*. I denna lag avsedda tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* är

- 1) *regiondirektörerna*,
- 2) direktörerna för *bedömningscentrumen*,
- 3) fängelsedirektörerna,
- 4) tjänstemän som svarar för verkställigheten av domar (*verkställighetsansvarig*),
- 5) tjänstemän som svarar för ordnandet av sysselsättning i fängelset (*sysselsättningsansvarig*),
- 6) tjänstemän som svarar för ordningen och säkerheten i fängelset (*säkerhetsansvarig*),
- 7) tjänstemän i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning,
- 8) tjänstemän som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter, och
- 9) andra tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten*.

Regiondirektören har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som i denna lag anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 2–8 punkten. En fängelsedirektör har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 4–8 punkten. Den säkerhetsansvarige har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 7 och 8 punkten. En tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen har i enskilda fall rätt att överta avgörandet av ett ärende som anförtrots en tjänsteman som avses i 1 mom. 8 punkten.

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Fängelsedirektörens beslutanderätt får, om saken inte tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen i regionfängelset i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar, *samt*
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 §.

Endast en tjänsteman som avses i 8 § 1 mom. 1–6 punkten eller någon annan tjänsteman med tillräcklig utbildning får vara jourhavande tjänsteman.

10 §

Ärenden som skall avgöras av Brottspåföljdsverket

Utan hinder av bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsverket i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset och permission, om det finns anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under fängelsetiden fortsätter den brottsliga verksamheten eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

11 §

Handräckning

För att utföra ett tjänsteuppdrag har en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet rätt att få

9 §

Behörighet utom tjänstetid

Fängelsedirektörens beslutanderätt får, om saken inte tål uppskov, utom tjänstetid utövas även av den jourhavande tjänstemannen *inom brottspåföljdsregionen* i ärenden som gäller

- 1) förvägran av vistelse utomhus,
- 2) överföring av fångar till temporär undersökning och vård utanför fängelset,
- 3) permission av synnerligen viktigt skäl,
- 4) specialgranskning,
- 5) kroppsbesiktning,
- 6) hållande i förvar,
- 7) anmälningar som avses i 19 kap. 1, 2, 4, 5 och 8 § *samt*
- 8) villkorlig frigivning av en fånge.

Endast en tjänsteman som avses i 8 § 1 mom. 1–6 punkten eller någon annan tjänsteman med tillräcklig utbildning får vara jourhavande tjänsteman.

10 §

*Ärenden som ska avgöras av **Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet***

Trots bestämmelserna i denna lag kan *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* och som gäller en fånges placering, förflyttning, deltagande i sysselsättning utanför fängelset *eller* permission, om det finns anledning att misstänka att fången deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under fängelsetiden fortsätter *med brottslig verksamhet* eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera fångens säkerhet.

11 §

Handräckning

För att utföra ett tjänsteuppdrag har en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

handräckning av polisen enligt polislagen (493/1995).

rätt att få handräckning av polisen *på det sätt som avses i polislagen (493/1995).*

12 §

12 §

*Hänvisningsbestämmelse**Hänvisningsbestämmelse*

Bestämmelser om tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor för tjänstemän vid Fångvårdsväsendet utfärdas särskilt.

Bestämmelser om tjänstebeteckningar och behörighetsvillkor för tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* utfärdas särskilt.

2 kap.

2 kap.

Inledande av verkställighet**Inledande av verkställighet**

1 §

1 §

*Inledande av verkställighet av fängelsestraff**Inledande av verkställighet av fängelsestraff*

Ett straff skall verkställas utan dröjsmål. När en dom som avser fängelsestraff har vunnit laga kraft eller kan verkställas såsom en lagakraftvunnen dom, skall Brottspåföljdsverket ge utmätningssmannen på den ort där den dömden är bosatt eller vistas ett verkställighetsförordnande. Utmätningssmannen skall ta kontakt med placeringsenheten för förordnande till fängelse. Utmätningssmannen skall ålägga den dömden att anmäla sig i fängelset vid den tidpunkt som placeringsenheten bestämmer. Om den dömden inte påträffas, skall Brottspåföljdsverket efterlysa honom eller henne.

Ett straff ska verkställas utan dröjsmål. När en dom som avser fängelsestraff har vunnit laga kraft eller kan verkställas såsom en lagakraftvunnen dom, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* ge utmätningssmannen på den ort där den dömden är bosatt eller vistas ett verkställighetsförordnande. Utmätningssmannen ska ta kontakt med *bedömningscentrumet vid Brottspåföljdsmyndigheten* för förordnande till fängelse. Utmätningssmannen ska ålägga den dömden att anmäla sig i fängelset vid den tidpunkt som *bedömningscentrumet* bestämmer. Om den dömden inte påträffas, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* efterlysa honom eller henne.

10 §

10 §

*Beslutanderätt**Beslutanderätt*

Brottspåföljdsverket beviljar uppskov av hälsoskäl. En utmätningssman beviljar uppskov av andra skäl.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beviljar uppskov av hälsoskäl. En utmätningssman beviljar uppskov av andra skäl.

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Angående inräkning i strafftiden beslutar en verkställighetsansvarig. Brottspåföljdsverket beslutar dock om inräkning i strafftiden enligt 7 § 3 mom.

9 §

Närmare bestämmelser

Brottspåföljdsverket meddelar närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden skall utarbetas i placeringsenheten. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

Planen skall beredas i samarbete med fången. Planen för strafftiden utarbetas i behövtligt samarbete med *Kriminalvårdsväsendet samt*, med fångens samtycke, myndigheterna i fångens hem- eller boningskommun och andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda. För att främja fångens anpassning till samhället skall frigivningsplanen dessutom enligt behov utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- samt arbetskraftsmyndigheterna i fångens hem- eller boningskommun, om fången samtycker till detta.

Genomförandet av planen skall följas. Planen skall tas till ny behandling med regel-

3 kap.

Beräkning av strafftid

8 §

Beslutanderätt

Beslut om inräkning i strafftiden *fattas av* en verkställighetsansvarig. *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* beslutar dock om inräkning i strafftiden enligt 7 § 3 mom.

9 §

Närmare bestämmelser

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om beräkning av strafftiden.

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

7 §

Förfarandet vid utarbetandet av planen

Planen för strafftiden ska utarbetas i *bedömningscentrumet*. Planen preciseras i det fängelse i vilket fången i fråga placeras.

Planen ska beredas i samarbete med fången. Planen för strafftiden utarbetas med fångens samtycke i behövtligt samarbete, myndigheterna i fångens hem- eller boningskommun och andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda. För att främja fångens anpassning till samhället ska frigivningsplanen dessutom enligt behov utarbetas i samarbete med socialvårds-, hälsovårds-, boende- samt arbetskraftsmyndigheterna i fångens hem- eller boningskommun, om fången samtycker till detta.

Genomförandet av planen ska följas. Planen ska tas till ny behandling med regel-

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

bundna intervaller, samt även om den inte iakttas. Den fängvårdstjänsteman som utsetts för detta uppdrag skall svara för att genomförandet av planen följs.

bundna intervaller, samt även om den inte iakttas. Den *tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten* som utsetts för detta uppdrag ska svara för att genomförandet av planen följs.

11 §

11 §

*Beslutanderätt**Beslutanderätt*

Direktören för en placeringsenhet skall besluta om planen för strafftiden och placeringen av fångar i fängelse.

Direktören för ett *bedömningscentrum* ska besluta om planen för strafftiden och placeringen av fångar i fängelse.

12 §

12 §

*Närmare bestämmelser och föreskrifter**Närmare bestämmelser och föreskrifter*

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, placeringsenheternas uppgifter, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om verkställighetshandlingarna, *de uppgifter bedömningscentrumen ska sköta*, förpassning av dömda till fängelse, antecknande av ankomstgranskning samt innehållet i och utarbetandet av planer för strafftiden utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen och placeringsenheternas verksamhet meddelas av Brottspåföljdsverket.

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen och *verksamheten av bedömningscentrumen* meddelas *vid Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

5 kap.

5 kap.

Placering i fängelset**Placering i fängelset**

5 §

5 §

*Säkerhetsavdelning**Säkerhetsavdelning*

I ett fängelse kan genom beslut av Brottspåföljdsverket av säkerhetsskäl inrättas en avdelning som är isolerad från den övriga anstalten (*säkerhetsavdelning*).

I ett fängelse kan *det* genom beslut av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* av säkerhetsskäl inrättas en avdelning som är isolerad från den övriga anstalten (*säkerhetsavdelning*).

9 §

9 §

*Beslutanderätt**Beslutanderätt*

Direktören för ett regionfängelse fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. Fängelsedirektören fastställer dagordningen

Regiondirektören fastställer dagordningen på en säkerhetsavdelning. Fängelsedirektören fastställer dagordningen på andra avdelning-

på andra avdelningar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i fängelsets arbetsordning. Den överläkare som svarar för verksamheten på en sjukhusenhet vid Fångvårdsväsendet beslutar om intagning på sjukhusenheten och utskrivning därifrån.

Brottspåföljdsverket fattar på förslag av fängelsedirektören eller direktören för placeringsenheten eller efter att ha hört dessa beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar.

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid skall förpassas till placeringsenheten.

6 §

Beslut om förflyttning

Beslut om förflyttning av fångar inom regionfängelset fattas av direktören för placeringsenheten, om denne inte överfört beslutanderätten i frågan till den fängelsedirektör som nämns i planen för strafftiden. Om en fånge förflyttas till ett annat regionfängelse, förutsätter förflyttningen samtycke av direktören för placeringsenheten i det mottagande regionfängelset.

Även Brottspåföljdsverket kan fatta beslut om förflyttning av fångar i syfte att jämna ut belägningsgraden i regionfängelserna.

Fängelsedirektören beslutar om fången skall tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt

ar.

En sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen beslutar om placering av fångar på avdelningar, så som bestäms i fängelsets arbetsordning. Den överläkare som svarar för verksamheten på en sjukhusenhet vid *Brottspåföljdsmyndigheten* beslutar om intagning på sjukhusenheten och utskrivning därifrån.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet fattar på förslag av fängelsedirektören eller direktören för *bedömningscentrumet* eller efter att ha hört dessa beslut om placering av fångar på säkerhetsavdelningar.

6 kap.

Förflyttning från ett fängelse till ett annat

2 §

Förflyttning från öppen anstalt till slutet fängelse

En fånge som utan giltigt skäl underlåter att anlända till öppen anstalt inom utsatt tid ska förpassas till *bedömningscentrumet* eller till *ett fängelse som bedömningscentrumet anvisat*.

6 §

Beslut om förflyttning

Beslut om förflyttning av fångar inom en *brottspåföljdsregion* fattas av direktören för *bedömningscentrumet*, om *direktören* inte överfört beslutanderätten i frågan till den fängelsedirektör som nämns i planen för strafftiden. Om en fånge förflyttas till *en annan brottspåföljdsregion*, förutsätter förflyttningen samtycke av direktören för *bedömningscentrumet* i den mottagande *brottspåföljdsregionen*.

Även *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* kan fatta beslut om förflyttning av fångar i syfte att jämna ut belägningsgraden *mellan brottspåföljdsregionerna*.

Fängelsedirektören beslutar om fången ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 5 §

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

5 § 2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, skall ärendet avgöras av direktören för placeringsenheten eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

2 mom. Om vistelsen utanför fängelset överskrider sju dygn, ska ärendet avgöras av direktören för *bedömningscentrumet* eller, på förordnande av direktören, av den verkställighetsansvarige.

7 §

7 §

*Närmare bestämmelser och föreskrifter**Närmare bestämmelser och föreskrifter*

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av Brottsåföljdsverket.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av fångar utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av fångar meddelas av *Brottsåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

7 kap.

7 kap.

Basvård och boende**Basvård och boende**

8 §

8 §

*Närmare föreskrifter**Närmare föreskrifter*

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av Brottsåföljdsverket.

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av *Brottsåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

8 kap.

8 kap.

Sysselsättning**Sysselsättning**

8 §

8 §

*Utbildning**Utbildning*

Fångarna kan delta i utbildning som ordnas i ett fängelse eller utanför ett fängelse. Bestämmelserna i 9 och 10 § iakttas vid deltagande i utbildning utanför fängelset. Regionfängelset eller fängelset avtalar med utbildningsanordnarna om att i fängelset ordna utbildning som leder till examen eller annan utbildning. I fråga om den utbildning som ordnas i ett fängelse iakttas dessutom i tillämpliga delar vad som allmänt bestäms om sådan utbildning. De fångar som inte slutfört lärokursen för den grundläggande utbildningen skall ges tillfälle att slutföra den.

Fångarna kan delta i utbildning som ordnas i ett fängelse eller utanför ett fängelse. Bestämmelserna i 9 och 10 § iakttas vid deltagande i utbildning utanför fängelset. *Brottsåföljdsregionen* eller fängelset avtalar med utbildningsanordnarna om att i fängelset ordna utbildning som leder till examen eller annan utbildning. I fråga om den utbildning som ordnas i ett fängelse iakttas dessutom i tillämpliga delar vad som allmänt bestäms om sådan utbildning. De fångar som inte slutfört lärokursen för den grundläggande utbildningen ska ges tillfälle att slutföra den.

14 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsverket beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt fångar som avtjänar straffet i dess helhet enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av Brottspåföljdsverket kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på den tjänsteman som avses i 1 mom.

14 §

Beslutanderätt

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om tillstånd till civilt arbete, tillstånd till studier och placering i anstalt utanför fängelset för fångar som avtjänar livstids fängelse samt fångar som avtjänar straffet i dess helhet enligt 2 c kap. 11 § i strafflagen.

Genom ett beslut av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* kan den beslutanderätt som avses i 2 mom. överföras på den tjänsteman som avses i 1 mom.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av Brottspåföljdsverket.

15 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om placering av fångar i sysselsättning, fångarnas arbets- och sysselsättningstid samt villkor, längd och avtal för placering och tillstånd som avses i 6 och 9 § samt tidsbunden befrielse från sysselsättningsplikten utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förfarandet samt om klassificeringen av arbetena och andra förutsättningar för arbetet meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning skall göras upp över fångarnas egendom som tagits emot i slutna fängelser. I öppna anstalter skall en förteckning göras upp endast över den egendom som tagits för förvaring i anstalten och över den särskilt värdefulla egendom som på fångens begäran överlämnats till dennes förfogande. Fången och ett närvarande vittne

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning ska göras upp över fångarnas egendom som tagits emot i slutna fängelser. I öppna anstalter ska en förteckning göras upp endast över den egendom som tagits för förvaring i anstalten och över den särskilt värdefulla egendom som på fångens begäran överlämnats till dennes förfogande. Fången och ett närvarande vittne

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

skall underteckna egendomsförteckningen. Om fången inte undertecknar förteckningen, skall två tjänstemän vid Fångvårdsväsendet intyga riktigheten av förteckningen.

ska underteckna egendomsförteckningen. Om fången inte undertecknar förteckningen, ska två tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* intyga riktigheten av förteckningen.

5 §

5 §

*Återlämnande av egendom**Återlämnande av egendom*

När fången frigges från fängelset, skall hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om fången inte undertecknar egendomsförteckningen, skall två tjänstemän vid Fångvårdsväsendet intyga riktigheten av förteckningen.

När fången frigges från fängelset, ska hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om fången inte undertecknar egendomsförteckningen, ska två tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* intyga riktigheten av förteckningen.

9 §

9 §

*Beslutanderätt**Beslutanderätt*

Direktören för regionfängelset beslutar om begränsning av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

Regiondirektören beslutar om begränsning av användning av pengar eller andra betalningsmedel som har sitt ursprung utanför fängelset och som avses i 4 § 3 mom.

10 §

10 §

*Närmare bestämmelser och föreskrifter**Närmare bestämmelser och föreskrifter*

Närmare föreskrifter om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningar samt om när sysselsättningspenning och brukspenning inte skall betalas ut meddelas av Brottspåföljdsverket.

Närmare föreskrifter om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningar samt om när sysselsättningspenning och brukspenning inte ska betalas ut meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

10 kap.

10 kap.

Social- och hälsovård**Social- och hälsovård**

1 §

1 §

*Hälso- och sjukvård för fångar**Hälso- och sjukvård för fångar*

Fångvårdsväsendet skall ordna eller på något annat sätt garantera hälso- och sjukvård samt medicinsk rehabilitering som motsvarar

Brottspåföljdsmyndigheten ska ordna eller på något annat sätt garantera hälso- och sjukvård samt medicinsk rehabilitering som mot-

fångarnas medicinska behov.

svarar fångarnas medicinska behov.

7 §

7 §

*Kostnader för hälso- och sjukvård**Kostnader för hälso- och sjukvård*

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabilitering enligt fångarnas medicinska behov betalas med statsmedel. Betalningsskyldigheten för staten kräver att den undersökning eller vård som ordnas utanför fängelset skall vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid Fångvårdsväsendet.

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabilitering enligt fångarnas medicinska behov betalas med statsmedel. Betalningsskyldigheten för staten kräver att den undersökning eller vård som ordnas utanför fängelset ska vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten*.

8 §

8 §

*Vård på egen bekostnad**Vård på egen bekostnad*

En fänge har rätt att på egen bekostnad med tillstånd av en läkare vid Fångvårdsväsendet få medicinering, undersökning och annan hälso- och sjukvård i fängelset.

En fänge har rätt att på egen bekostnad med tillstånd av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten* få medicinering, undersökning och annan hälso- och sjukvård i fängelset.

10 §

10 §

*Beslutanderätt**Beslutanderätt*

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller fångar i fängelser fattas av en läkare vid Fångvårdsväsendet. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller fångar i fängelser fattas av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten*. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Fängelsedirektören beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en fänge till vård eller undersökning enligt 2 §. Brottspåföljdsverket beslutar på framställning av fängelset och efter att ha hört överläkaren för Fångvårdsväsendet om frigivning från fängelset enligt 3 §.

Fängelsedirektören beslutar, efter att om möjligt ha hört en läkare, om att sända en fänge *för* vård eller undersökning enligt 2 §. *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* beslutar på framställning av fängelset och efter att ha hört överläkaren *vid Brottspåföljdsmyndigheten* om frigivning från fängelset enligt 3 §.

11 §

11 §

*Närmare föreskrifter**Närmare föreskrifter*

Brottspåföljdsverket meddelar närmare föreskrifter om ordnande av hälsokontroller samt hälso- och sjukvård för fångar i fängelserna.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om ordnande av hälsokontroller samt hälso- och sjukvård för fångar i fängelserna.

12 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

11 §

Beslutanderätt

En i regionfängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 1 mom. i detta kapitel samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 2 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 §, kopiering enligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 § fattas av en säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en tjänsteman vid Fångårdsväsendet som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Fängelsedirektören ger tillstånd till elektronisk kommunikation enligt 9 §.

12 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

11 §

Beslutanderätt

En i *brottspåföljdsregionens* arbetsordning förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 1 mom. i detta kapitel samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 2 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 §, kopiering enligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 § fattas av en säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en *sådan* tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

Fängelsedirektören ger tillstånd till elektronisk kommunikation enligt 9 §.

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

7 §

Besöksförbudsregister

Brottspåföljdsverket skall föra ett besöksförbudsregister enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff.

13 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

7 §

Besöksförbudsregister

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska föra ett besöksförbudsregister enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om besöksförbud och innehållet i det utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om hur besök skall ordnas utfärdas av Brottsåtgärdsverket.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om besöksförbud och innehållet i det utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om hur besök ska ordnas utfärdas av *Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. fattas av fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhets- eller sysselsättningsansvarig.

Brottsåtgärdsverket beslutar dock om permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller hela straffet ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Brottsåtgärdsverket kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på fängelsedirektören.

14 kap.

Permission

11 §

Beslutanderätt

Beslut om beviljande och återkallande av permission samt om tidigareläggning enligt 3 § 3 mom. fattas av fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhets- eller sysselsättningsansvarig.

Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar dock om permission, om

1) den som avtjänar fängelse på livstid eller hela straffet ansöker om permission med stöd av 2–5 §, eller

2) permissionen gäller vistelse i någon annan stat än Finland.

Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan besluta att den beslutanderätt som avses i 2 mom. överförs på fängelsedirektören.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av Brottsåtgärdsverket.

12 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om restid, ersättande av resekostnader under en permission och permissionsförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om beräkning av antalet permissioner och permissionernas längd meddelas av *Brottsåtgärdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsförseelser

En fänge kan påföras disciplinstraff om fången gör sig skyldig till en ordningsförseelse. Ordningsförseelser är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en öppen anstalt eller hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av Brottspåföljdsverket,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga förutsatt att ordningsstadgan uttryckligen anger att förseelsen kan leda till disciplinstraff,

5) bryta mot de villkor som ställts för tillstånd eller placering som avses i 8 kap. 6 eller 9 § eller för permission som avses i 14 kap., och

6) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Disciplinstraff får inte påföras för brott som fängelsedirektören anmält till polisen.

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

Om en fänge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också

15 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsförseelser

En fänge kan påföras disciplinstraff om fången gör sig skyldig till en ordningsförseelse. Ordningsförseelser är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en öppen anstalt eller hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga förutsatt att ordningsstadgan uttryckligen anger att förseelsen kan leda till disciplinstraff,

5) bryta mot de villkor som ställts för tillstånd eller placering som avses i 8 kap. 6 eller 9 § eller för permission som avses i 14 kap., och

6) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen eller säkerheten i fängelset.

Disciplinstraff får inte påföras för brott som fängelsedirektören anmält till polisen.

10 §

Behandling av disciplinärenden och verkställighet av disciplinstraff

Om en fänge på grund av en ordningsförseelse förflyttas från en öppen anstalt till ett slutet fängelse, kan ordningsförseelsen också

behandlas och disciplinstraffet påföras i placeringsenheten eller i det fängelse till vilket fången förflyttas.

behandlas och disciplinstraffet påföras i *bedömningscentrumet* eller i det fängelse till vilket fången förflyttas.

16 §

Beslutanderätt

Direktören för regionfängelset fastställer ordningsstadgan.

16 §

Beslutanderätt

Regiondirektören fastställer ordningsstadgan.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsverket.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvsitation skall utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvsitationen kräver att fången skall klä av sig, skall den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När fången befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet, får kroppsvsitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, skall föras över kroppsvsitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport skall antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottspåföljdsverket.

16 kap.

Granskning av fängelselokaler och fångar

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvsitation ska utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvsitationen kräver att fången ska klä av sig, ska den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När fången befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten*, får kroppsvsitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över kroppsvsitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Brottpåföljdsverket har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. *Brottpåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall utan dröjsmål underrättas om att en fånge har ställts under observation. En läkare eller någon annan tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången skall noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

18 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En *yrkesperson inom hälso- och sjukvården* ska utan dröjsmål underrättas om att en fånge har ställts under observation. En läkare eller någon annan *yrkesperson inom hälso- och sjukvården* ska så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall utan dröjsmål underrättas om att en fånge har ställts under observation i isolering. En läkare eller någon annan tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången skall noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En *yrkesperson inom hälso- och sjukvården* ska utan dröjsmål underrättas om att en fånge har ställts under *observation i isolering*. En läkare eller någon annan *yrkesperson inom hälso- och sjukvården* ska så snart som möjligt undersöka fångens hälsotillstånd. Fången ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under fängstransport samt i sysselsättning som övervakas av Fångvårdsväsendet rätt att använda maktmedel för att

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under fängstransport samt i sysselsättning som övervakas av *Brottspåföljdsmyndigheten* rätt att använda maktmedel för att

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och om avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslan och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder skall vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap skall användas meddelas av Brottspåföljdsverket.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och om avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslan och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

1 §

Anmälan om egendom, pengar, andra betalningsmedel och sociala förmåner

Om det med stöd av omständigheter som framkommit i samband med övervakningen av fångar eller vid skötseln av Fångvårdsväsendets andra uppgifter finns skäl att betvivla att pengar och andra betalningsmedel eller någon annan egendom har ett lagligt ursprung, skall saken anmälas till polisen.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

1 §

Anmälan om egendom, pengar, andra betalningsmedel och sociala förmåner

Om det med stöd av omständigheter som framkommit i samband med övervakningen av fångar eller vid skötseln av *Brottspåföljdsmyndighetens* andra uppgifter finns skäl att betvivla att pengar och andra betalningsmedel eller någon annan egendom har ett lagligt ursprung, ska saken anmälas till polisen.

9 §

Anmälan om person- och egendomsskador

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet skall utan dröjsmål underrätta fängelsedirektören eller någon annan förman om person- eller egendomsskador som uppkommit vid skötseln av en tjänsteuppgift. I samband med personskador skall den skadade utan dröjsmål få den första hjälp och vård som han eller hon behöver. Den som meddelar att han eller hon skadats på grund av en åtgärd av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet skall utan onödigt dröjsmål ges tillfälle att bli undersökt av en läkare eller av någon annan som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen.

9 §

Anmälan om person- och egendomsskador

En tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* ska utan dröjsmål underrätta fängelsedirektören eller någon annan förman om person- eller egendomsskador som uppkommit vid skötseln av en tjänsteuppgift. I samband med personskador ska den skadade utan dröjsmål få den första hjälp och vård som han eller hon behöver. Den som meddelar att han eller hon skadats på grund av en åtgärd av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* ska utan onödigt dröjsmål ges tillfälle att bli undersökt av en läkare eller av någon annan som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen.

10 §

Rätt att förtiga uppgifter

När en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet hörs som vittne i en rättegång eller vid förundersökning är han eller hon inte skyldig att röja identiteten i fråga om den fänge som lämnat honom eller henne förtroliga upplysningar vid utförandet av ett tjänsteuppdrag, om upplysningarna gäller ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är minst fyra års fängelse eller gäller ett narkotikabrott enligt 50 kap. 1—4 § i strafflagen. Tjänstemannen har dock inte rätt att förtiga uppgifterna, om den som lämnat uppgiften samtycker till att hans eller hennes identitet röjs eller om det är uppenbart att röjandet av dessa uppgifter inte äventyrar hans eller hennes, en nära anhörigs eller någon annan närståendes säkerhet.

10 §

Rätt att förtiga uppgifter

När en tjänsteman *som arbetar med verkställigheten av fängelsestraff* vid *Brottspåföljdsmyndigheten* hörs som vittne i en rättegång eller vid förundersökning är *tjänstemannen* inte skyldig att röja identiteten i fråga om den fänge som lämnat *tjänstemannen* förtroliga upplysningar *under* ett tjänsteuppdrag, om upplysningarna gäller ett brott för vilket det *strängaste föreskrivna* straffet är minst fyra års fängelse eller gäller ett narkotikabrott enligt 50 kap. 1—4 § i strafflagen. Tjänstemannen har dock inte rätt att förtiga uppgifterna, om den som lämnat uppgiften samtycker till att hans eller hennes identitet röjs eller om det är uppenbart att röjandet av dessa uppgifter inte äventyrar hans eller hennes, en nära anhörigs eller någon annan närståendes säkerhet.

20 kap.

Ändringssökande

1 §

Rätt att anföra besvär hos tingsrätten

Bestämmelser om rättelseyrkande hos direktören för ett regionfängelse finns i 9 § i detta kapitel och om rätten att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen i 12 §.

3 §

Anförande av besvär

Direktören skall utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli samt bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sin egen utredning. När Brottspåföljdsverket fattar beslut om uppskov med en villkorlig frigivning, skall Brottspåföljdsverket sända in handlingarna och utredningen. När handlingarna sänds till tingsrätten, skall det meddelas när besvärsskriften anlänt.

Rättelseyrkande hos direktören för ett regionfängelse och besvär hos förvaltningsdomstol

9 §

Ärenden som kan vara föremål för ändrings-sökande

Rättelseyrkande kan anföras hos direktören för ett regionfängelse och besvär anföras hos en förvaltningsdomstol i följande beslut:

20 kap.

Ändringssökande

1 §

Rätt att anföra besvär hos tingsrätten

Bestämmelser om begäran om omprövning (rättelseyrkande) hos *regiondirektören* finns i 9 § i detta kapitel och om rätten att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen i 12 §.

3 §

Anförande av besvär

Direktören ska utan dröjsmål sända besvärsskriften till tingsrättens kansli samt bifoga kopior av handlingarna i ärendet och sin egen utredning. När *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* fattar beslut om uppskov med en villkorlig frigivning, ska *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* sända in handlingarna och utredningen. När handlingarna sänds till tingsrätten, ska det meddelas när besvärsskriften anlänt.

*Rättelseyrkande hos **regiondirektören** och besvär hos förvaltningsdomstol*

9 §

Ärenden som kan vara föremål för ändrings-sökande

Omprövning kan begäras hos regiondirektören och besvär anföras hos en förvaltningsdomstol i följande beslut:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Beslut med anledning av rättelseyrkanden

Direktören för regionfängelset skall avgöra rättelseyrkanden.

12 §

Anförande av besvär

Ändring i beslut av direktören för ett regionfängelse får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvären skall anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets direktören för regionfängelset har fattat beslutet.

I beslut som fattats av direktören för regionfängelset eller av Brottspåföljdsverket söks ändring genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol utan rättelseyrkanden enligt 10 och 11 §.

Besvär skall anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

13 §

Hur rättelseyrkanden och besvär påverkar verkställigheten

Framställande av rättelseyrkande eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut enligt 9 §, om inte den direktör för regionfängelset som behandlar rättelseyrkandet eller den förvaltningsdomstol som behandlar besvären beslutar något annat.

21 kap.

Frigivning

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av övervakad frihet på prov och villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelsetiden och tidpunkten för frigivning enligt 2 c kap. i strafflagen utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter

11 §

Beslut med anledning av rättelseyrkanden

Regiondirektören ska avgöra *begäran om omprövning*.

12 §

Anförande av besvär

Ändring i beslut av *regiondirektören* får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Besvären ska anföras hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets *regiondirektören* har fattat beslutet.

I beslut som fattats av *regiondirektören* eller av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* söks ändring genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol utan *begäran om omprövning* enligt 10 och 11 §.

Besvär ska anföras inom 14 dagar från delfäendet av beslutet.

13 §

*Hur **begäran om omprövning** och besvär påverkar verkställigheten*

Begäran om omprövning eller anförande av besvär avbryter inte verkställigheten av beslut enligt 9 §, om inte den *regiondirektör* som behandlar *begäran om omprövning* eller den förvaltningsdomstol som behandlar besvären beslutar något annat.

21 kap.

Frigivning

3 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om tillsyn över och verkställighet av övervakad frihet på prov och villkorlig frigivning samt bestämmande av fängelsetiden och tidpunkten för frigivning enligt 2 c kap. i strafflagen utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare före-

om frigivning av fångar meddelas av
Brottspåföljdsverket.

om frigivning av fångar meddelas av skrifter om frigivning av fångar meddelas av
Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av häktningsslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i häktningsslagen (768/2005) 1 kap. 7 §, 2 kap. 6 § 2 mom., 3 kap. 6 § 3 mom. samt 9 och 10 §, 5 kap. 2 § 1 mom., 6 § 1 mom. och 9 § 2 mom., 6 kap. 1 och 6 §, 7 § 1 mom. och 8 §, 8 kap. 9 §, 9 kap. 11 §, 10 kap. 3 § 1 mom. och 18 § 2 mom., 11 kap. 9 § 1 och 4 mom. och 10 § 2 mom., 13 kap. 3 § 2 mom., 4 § 3 mom., det inledande stycket i 6 § 1 mom. samt 9 §, rubriken för och det inledande stycket i 15 kap. 1 § samt 16 kap. 1 § 1 punkten, av dem 8 kap. 9 § sådan den lyder i lag 266/2007, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna principer för verkställighet av häktning

Allmänna principer för verkställighet av häktning

7 §

7 §

Ärenden som skall avgöras av Brottspåföljdsverket

*Ärenden som ska avgöras av **Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet***

Utan hinder av bestämmelserna i denna lag kan Brottspåföljdsverket i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter den brottsliga verksamheten eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.

*Trots bestämmelserna i denna lag kan **Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet** i enskilda fall överta avgörandet av ett ärende som omfattas av beslutanderätten för en tjänsteman vid **Brottspåföljdsmyndigheten** och som gäller en häktads placering, förflyttning och permission, om det finns anledning att misstänka att den häktade deltar i en organiserad kriminell sammanslutnings verksamhet, under häktningstiden fortsätter **med brottslig verksamhet** eller äventyrar säkerheten, eller om det är motiverat för att garantera den häktades säkerhet.*

2 kap.

2 kap.

Ankomst till ett fängelse

Ankomst till ett fängelse

6 §

6 §

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen meddelas av Brottspåföljdsverket.

Närmare föreskrifter om ankomstgranskningen meddelas av **Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet**.

3 kap.

Placering i fängelset, basvård och förflyttning

6 §

Förflyttning av häktade

Om den häktade skall avtjäna ett fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter, kan han eller hon förflyttas till en placeringsenhet för att det skall bestämmas i vilket fängelse han eller hon skall placeras.

9 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören beslutar om att förvägra en häktad vistelse utomhus. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om en häktads klädsel. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten på grund av religiös övertygelse eller annan välgrundad övertygelse.

Direktören för den placeringsenhet som avses i 1 kap. 4 § i fängelselagen beslutar om förflyttning av en häktad.

Fängelsedirektören beslutar om den häktade skall tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, beslutar direktören för placeringsenheten i frågan.

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av Brottspåföljdsverket.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av häktade utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade meddelas av Brottspåföljdsverket.

3 kap.

Placering i fängelset, basvård och förflyttning

6 §

Förflyttning av häktade

Om den häktade ska avtjäna ett fängelsestraff eller ett förvandlingsstraff för böter, kan han eller hon förflyttas till *ett bedömningscentrum* för att det ska bestämmas i vilket fängelse han eller hon ska placeras.

9 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören beslutar om att förvägra en häktad vistelse utomhus. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om en häktads klädsel. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig beslutar om avvikelse från den normala kosten på grund av religiös övertygelse eller annan välgrundad övertygelse.

Direktören för *bedömningscentrumet* beslutar om förflyttning av en häktad.

Fängelsedirektören beslutar om den häktade ska tillåtas avlägsna sig från fängelset enligt 8 §. Om vistelsen utanför fängelset varar över sju dygn, *är det direktören för bedömningscentrumet som ska besluta saken.*

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om mathållning och basvård samt boende meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.*

Närmare bestämmelser om förfarandet vid förflyttning av häktade utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om förflyttning av häktade meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.*

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning skall göras upp över de häktades egendom som tagits emot i ett fängelse. Den häktade och ett närvarande vittne skall underteckna egendomsförteckningen. Om den häktade inte undertecknar förteckningen, skall två tjänstemän vid Fångvårdsväsendet intyga riktigheten av förteckningen.

6 §

Återlämnande av egendom

När den häktade frigges från fängelset, skall hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om den häktade inte undertecknar egendomsförteckningen, skall två tjänstemän vid Fångvårdsväsendet intyga riktigheten av förteckningen.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om sändande och förstöring av egendom samt om när sysselsättningspenning och brukspenning inte skall betalas ut meddelas av Brottspåföljdsverket.

5 kap.

De häktades egendom och inkomster

2 §

Egendomsförteckning

En egendomsförteckning ska göras upp över de häktades egendom som tagits emot i ett fängelse. Den häktade och ett närvarande vittne ska underteckna egendomsförteckningen. Om den häktade inte undertecknar förteckningen, ska två tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* intyga riktigheten av förteckningen.

6 §

Återlämnande av egendom

När den häktade frigges från fängelset, ska hans eller hennes pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot kvittering. Om den häktade inte undertecknar egendomsförteckningen, ska två tjänstemän vid *Brottspåföljdsmyndigheten* intyga riktigheten av förteckningen.

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om sändande och förstöring av egendom samt om när sysselsättningspenning och brukspenning inte ska betalas ut meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

6 kap.

Social- och hälsovård

1 §

Hälso- och sjukvård för häktade

Fångvårdsväsendet skall ordna eller på något annat sätt garantera hälso- och sjukvård samt medicinsk rehabilitering som motsvarar de häktades medicinska behov.

De häktade har rätt att med tillstånd av en läkare vid Fångvårdsväsendet på egen bekostnad erhålla medicinering, undersökningar och annan hälso- och sjukvård i fängelset, om det inte äventyrar syftet med häktningen.

Bestämmelserna i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), mentalvårdslagen, lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och lagen om företagshälsovård (1383/2001) skall iakttas när hälso- och sjukvården ordnas.

6 §

Kostnader för hälso- och sjukvård

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabilitering enligt de häktades medicinska behov betalas med statsmedel. Betalningsskyldigheten för staten kräver att den undersökning eller vård som ordnas utanför fängelset skall vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid Fångvårdsväsendet.

7 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller häktade i fängelser fattas av en läkare vid Fångvårdsväsendet. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

6 kap.

Social- och hälsovård

1 §

Hälso- och sjukvård för häktade

Brottspåföljdsmyndigheten ska ordna eller på något annat sätt garantera hälso- och sjukvård samt medicinsk rehabilitering som motsvarar de häktades medicinska behov.

De häktade har rätt att med tillstånd av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten* på egen bekostnad erhålla medicinering, undersökningar och annan hälso- och sjukvård i fängelset, om det inte äventyrar syftet med häktningen.

Bestämmelserna i lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992), lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), mentalvårdslagen, lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och lagen om företagshälsovård (1383/2001) ska iakttas när hälso- och sjukvården ordnas.

6 §

Kostnader för hälso- och sjukvård

Hälsovård, sjukvård och medicinsk rehabilitering enligt de häktades medicinska behov betalas med statsmedel. Betalningsskyldigheten för staten kräver att den undersökning eller vård som ordnas utanför fängelset ska vara ordinerad eller godkänd av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten*.

7 §

Beslutanderätt

Beslut om medicinering, innehav av mediciner, undersökning och annan hälso- och sjukvård som gäller häktade i fängelser fattas av en läkare vid *Brottspåföljdsmyndigheten*. En tandläkare fattar beslut om tandvård.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsverket meddelar närmare föreskrifter om ordnande av hälsokontroller samt hälso- och sjukvård för häktade i fängelserna.

8 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

9 §

Beslutanderätt

En i regionfängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. i detta kapitel samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., kopiering enligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 § fattas av en säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

9 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

11 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om permission, besöksförbud och innehållet i det utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare före-

8 §

Närmare föreskrifter

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet meddelar närmare föreskrifter om ordnande av hälsokontroller samt hälso- och sjukvård för häktade i fängelserna.

8 kap.

Brevväxling och telefonsamtal

9 §

Beslutanderätt

En i *brottspåföljdsregionens* arbetsordning förordnad tjänsteman som utför styrnings- eller övervakningsuppgifter beslutar om granskning av brev och andra postförsändelser med stöd av 1 § 2 mom. i detta kapitel samt om öppnande av en sådan försändelse och granskning av dess innehåll med stöd av 1 § 3 mom. och 4 § 2 mom.

Beslut om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., kopiering enligt 2 § 2 mom. samt kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 § fattas av en säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom övervakningen. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en *sådan* tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* som enligt lagen om behandling av personuppgifter vid verkställighet av straff har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

9 kap.

Besök och andra kontakter utom fängelset

11 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om permission *samt om* besöksförbud och innehållet i det utfärdas genom förordning av statsrådet. När-

skrifter om hur besöken skall ordnas utfärdas av Brottspåföljdsverket.

mare föreskrifter om hur besöken ska ordnas utfärdas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

10 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsföreseelser

En häktad kan påföras disciplinstraff, om han eller hon gör sig skyldig till en ordningsföreseelse. Ordningsföreseelser är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av Brottspåföljdsverket,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga, förutsatt att ordningsstadgan uttryckligen anger att förseelsen kan leda till disciplinstraff, och

5) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av Brottspåföljdsverket.

10 kap.

Ordningen och disciplinen i ett fängelse

3 §

Ordningsföreseelser

En häktad kan påföras disciplinstraff, om han eller hon gör sig skyldig till en ordningsföreseelse. Ordningsföreseelser är att

1) i ett fängelse eller annars under uppsikt av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* göra sig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter,

2) utan tillstånd avlägsna sig från en hälsovårdsanstalt,

3) bryta mot bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som med stöd av lagen utfärdats genom förordning av statsrådet eller mot föreskrifter som preciserar dessa och som meddelats av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*,

4) bryta mot fängelsets i 1 § avsedda ordningsstadga, förutsatt att ordningsstadgan uttryckligen anger att förseelsen kan leda till disciplinstraff, och

5) underlåta att följa en uppmaning eller befallning som en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* har gett inom ramen för sin behörighet i syfte att upprätthålla ordningen och säkerheten i fängelset.

18 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare föreskrifter om verkställigheten av disciplinstraff meddelas av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvsitation skall utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvsitationen kräver att den häktade skall klä av sig, skall den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När den häktade befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet, får kroppsvsitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, skall föras över kroppsvsitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport skall antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av Brottspåföljdsverket.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. Brottspåföljdsverket har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En tjänsteman som hör till hälso- och sjuk-

11 kap.

Granskning av fängelselokaler och häktade

9 §

Förfarande och protokoll

Kroppsvsitation ska utföras i närvaro av ett vittne. Om kroppsvsitationen kräver att den häktade ska klä av sig, ska den som utför visitationen och den som är vittne vara av samma kön som den visiterade. När den häktade befinner sig utanför fängelset under direkt bevakning av en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten*, får kroppsvsitation dock utföras utan närvaro av ett vittne, om saken inte tål uppskov.

Protokoll, vars närmare innehåll anges genom förordning av statsrådet, ska föras över kroppsvsitation, kroppsbesiktning och specialgranskning. Observationer om berusning och genomförande av säkerhetskontroll under transport ska antecknas på en blankett enligt ett formulär som fastställts av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

10 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om specialgranskning. *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* har i enskilda fall rätt att besluta om specialgranskning.

13 kap.

Säkerhetsåtgärder och användning av maktmedel

3 §

Observation

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården

vårdspersonalen skall utan dröjsmål underrättas om att en häktad har ställts under observation. En läkare eller någon annan tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade skall noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall utan dröjsmål underrättas om att en fänge har ställts under observation i isolering. En läkare eller någon annan tjänsteman som hör till hälso- och sjukvårdspersonalen skall så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade skall noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid Fångvårdsväsendet har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under transport av en häktad samt i sysselsättning som övervakas av Fångvårdsväsendet rätt att använda maktmedel för att

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslan och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder skall vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap skall användas meddelas av Brottspåföljdsverket.

ska utan dröjsmål underrättas om att en häktad har ställts under observation. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

4 §

Observation i isolering

En yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska utan dröjsmål underrättas om att en fänge har ställts under observation i isolering. En läkare eller någon annan yrkesperson inom hälso- och sjukvården ska så snart som möjligt undersöka den häktades hälsotillstånd. Den häktade ska noggrant iakttas genom teknisk övervakning och på något annat sätt.

6 §

Användning av maktmedel

En tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten har vid utförande av tjänsteuppdrag i ett fängelse, på dess område och i dess omedelbara närhet, under transport av en häktad samt i sysselsättning som övervakas av Brottspåföljdsmyndigheten rätt att använda maktmedel för att

9 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om verkställighet av observation, observation i isolering och avskildhet samt om maktmedelsredskap, fängslan och antecknande av beslut som avses i 8 § utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om utbildning i hur säkerhetsåtgärder ska vidtas samt hur maktmedel och maktmedelsredskap ska användas meddelas av Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

15 kap.

Ändringssökande

1 §

Rättelseyrkande hos direktören för ett regionfängelse

Hos direktören för regionfängelset kan yrkande på rättelse av följande beslut anföras:

16 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Tillämpning av fängelselagen

Vid verkställighet av häktning tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om verkställighet av fängelse i följande bestämmelser i fängelselagen:

1) 1 kap. 4 § om regionfängelsernas uppgift och förhållandena i fängelser, 6, 8 och 9 § om utövande av befogenheter och om behörighet, samt 11 § om handräckning,

15 kap.

Ändringssökande

1 §

Begäran om omprövning hos regiondirektören

Hos regiondirektören kan begäran om omprövning (rättelseyrkande) av följande beslut framställas:

16 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Tillämpning av fängelselagen

Vid verkställighet av häktning tillämpas på motsvarande sätt vad som föreskrivs om verkställighet av fängelse i följande bestämmelser i fängelselagen:

1) 1 kap. 4 § om brottspåföljdsregionernas uppgift, 6, 8 och 9 § om utövande av befogenheter och om behörighet, samt 11 § om handräckning,

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid frigivning av långtidsfångar (781/2005) 1 och 3 §, 5 §
2 mom. och 9 § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Ansökan

Ett ärende som gäller villkorlig frigivning av fångar som dömts till fängelse på livstid eller som förordnats att avtjäna hela strafftiden i en straffanstalt skall behandlas vid Helsingfors hovrätt, där ärendet anhängiggörs på ansökan av fången i fråga.

Brottspåföljdsverket skall ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten. Brottspåföljdsverket skall i utlåtandet konstatera huruvida verket förordar eller motsätter sig frigivning och om fången skall placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). Brottspåföljdsverkets bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången skall bifogas utlåtandet.

Brottspåföljdsverket kan i den situation som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om villkorlig frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsverket skall delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. jämte bilagor.

1 §

Ansökan

Ett ärende som gäller villkorlig frigivning av fångar som dömts till fängelse på livstid eller som förordnats att avtjäna hela strafftiden i en straffanstalt ska behandlas vid Helsingfors hovrätt, där ärendet anhängiggörs på ansökan av fången i fråga.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska ge ett utlåtande om ansökan till hovrätten. Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska i utlåtandet konstatera huruvida den förordar eller motsätter sig frigivning och om fången ska placeras i övervakad frihet på prov enligt 2 c kap. i strafflagen (39/1889). Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets bedömning av förutsättningarna för frigivning och annan utredning som gäller fången ska bifogas utlåtandet. Till utlåtandet om en fånge som dömts till fängelse på livstid ska det dessutom fogas en bedömningen av risken för att fången uppför sig våldsamt.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet kan i den situation som avses i 10 kap. 3 § i fängelselagen (767/2005) eller av andra särskilda skäl ansöka om villkorlig frigivning av en fånge.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet ska delge fången det utlåtande som avses i 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. jämte bilagor.

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Fången får lägga fram nödvändig utredning i ärendet. Hovrätten skall höra fången med anledning av det utlåtande som avses i 1 § 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. i samma paragraf.

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar skall läggas fram. Fången och Brottspåföljdsverket skall ges tillfälle att höras med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet skall ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för Brottspåföljdsverket skall kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för Brottspåföljdsverket, vittnen eller andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes utevaro, om hovrätten inte anser det nödvändigt att höra honom eller henne personligen.

Ärendet skall behandlas i brådska ordning.

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsamkats ett vittne eller någon annan person som Brottspåföljdsverket åberopat för utredningen av ärendet skall betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

3 §

Behandling av ärendet vid Helsingfors hovrätt

Fången får lägga fram nödvändig utredning i ärendet. Hovrätten ska höra fången med anledning av det utlåtande som avses i 1 § 2 mom. och den ansökan som avses i 3 mom. i den paragrafen.

Hovrätten kan på eget initiativ fatta beslut om att inhämta sakkunnigutlåtanden, uppta bevisning eller förordna att skriftliga bevis eller andra handlingar ska läggas fram. Fången och *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* ska ges tillfälle att bli hörd med anledning av de utredningar som domstolen inhämtat.

Muntlig förhandling i ärendet ska ordnas om fången yrkar det och även annars, om det inte är uppenbart onödigt. Fången och en företrädare för *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* ska kallas till den muntliga förhandlingen. Fången, företrädaren för *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*, vittnen och andra personer kan höras och annan utredning kan tas emot vid den muntliga förhandlingen. Om fången inte anländer till den muntliga förhandlingen, kan ärendet avgöras trots hans eller hennes utevaro, om hovrätten inte anser det nödvändigt att höra honom eller henne personligen.

Ärendet ska behandlas *skyndsamt*.

5 §

Rättshjälp

De kostnader om åsamkats ett vittne eller någon annan person som *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* åberopat för utredningen av ärendet ska betalas med statsmedel enligt bestämmelserna i lagen om bestridande av bevisningskostnader med statens medel (666/1972). Fången kan dock inte förpliktas att ersätta staten för dessa kostnader.

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När Brottspåföljdsverket för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. eller 12 § 2 mom. i strafflagen (39/1889), kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

9 §

Förbud mot verkställighet av villkorlig frigivning

När *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet* för ett ärende som gäller villkorlig frigivning till Helsingfors hovrätt för ny behandling på det sätt som avses i 2 c kap. 10 § 3 mom. eller 12 § 2 mom. i strafflagen (39/1889), kan hovrätten förbjuda verkställigheten av beslutet om villkorlig frigivning för den tid den nya behandlingen pågår.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om övervakning av villkorlig frihet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om övervakning av villkorlig frihet (782/2005) 2 och 3 §, 5 § 3 och 4 mom.,
7 § 3 mom., 8 §, 9 § 2 mom. och 10–12 §, samt
fogas till lagen en ny 12 c §, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Verkställighet av övervakning

Brottspåföljdsverket och Kriminalvårdsväsendet sköter verkställigheten av övervakningen.

3 §

Övervakare och person som bistår denne

Övervakare är en tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet.

Om en ändamålsenlig verkställighet av övervakningen kräver det kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren, förutsatt att denna person har en för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av dessa. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas till uppdraget. *På den som bistår en övervakare tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.*

Kriminalvårdsväsendet ingår ett avtal med den som förordnas att bistå en övervakare om skötseln av uppdraget samt beslutar om arvode och kostnadsersättning som skall betalas till denne av statens medel.

Föreslagen lydelse

2 §

Verkställighet av övervakning

Brottspåföljdsmyndigheten sköter verkställigheten av övervakningen.

3 §

Övervakare och **biträdande övervakare**

Övervakare är en tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten (övervakare).

Om en ändamålsenlig verkställighet av övervakningen kräver det kan en person som samtycker till uppdraget förordnas att bistå övervakaren (**biträdande övervakare**), förutsatt att denna person har en för uppdraget lämplig utbildning inom det sociala området, i ungdomsarbete eller i pedagogik samt erfarenhet av dessa. Av särskilda skäl kan även någon annan lämplig person förordnas att sköta uppdraget.

Brottspåföljdsmyndigheten ingår ett avtal med den **biträdande övervakaren** om skötseln av uppdraget samt beslutar om arvode och kostnadsersättning som ska betalas till denne av statens medel. *Avtalet ger inte upphov till ett tjänsteförhållande eller arbetsavtalsförhållande mellan Brottspåföljdsmyndigheten och den biträdande övervakaren.*

På den biträdande övervakaren tillämpas språklagen (423/2003) och bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämme-

ser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

5 §

Övervakningens innebörd

Övervakning omfattar regelbundna sammanträffanden mellan övervakaren och den övervakade med hjälp av vilka den övervakades förhållanden och förändringarna i dem följs och vilkas syfte är att främja den övervakades förmåga att bära ansvar och att fungera på ett godtagbart sätt i samhället. Övervakningen kan även omfatta uppgifter eller program som främjar den sociala handlingsförmågan. Sammankomsterna samt de uppgifter och program som ingår i övervakningen får uppta högst 12 timmar per månad. Antalet timmar per månad kan variera under övervakningen på det sätt som en ändamålsenlig verkställighet förutsätter.

Under den övervakades sammanträffanden med övervakaren behandlas i synnerhet de faktorer som inverkar på brottsligt beteende. Den övervakade skall även biträdas i kontakterna med myndigheter och andra aktörer som är nödvändiga för att den övervakade skall få kontroll över sin livssituation. Den övervakade skall anvisas nödvändiga stödåtgärder och tjänster.

Det närmare innehållet i övervakningen framgår av en övervakningsplan som Kriminalvårdsväsendet skall utarbeta i enlighet med den övervakades behov innan den som ställts under övervakning frigges, så att planen kan tas i bruk när övervakningen inleds. Övervakningsplanen kan vid behov ändras eller kompletteras.

Övervakningsplanen skall samordnas med planen för strafftiden. Planen skall i nödvändig utsträckning utarbetas i samarbete med placeringsenheten, fängelset, fångens hem eller boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda.

5 §

Övervakningens innebörd

Övervakning omfattar regelbundna sammanträffanden mellan övervakaren och den övervakade med hjälp av vilka den övervakades förhållanden och förändringarna i dem följs och vilkas syfte är att främja den övervakades förmåga att bära ansvar och att fungera på ett godtagbart sätt i samhället. Övervakningen kan även omfatta uppgifter eller program som främjar den sociala handlingsförmågan. Sammankomsterna samt de uppgifter och program som ingår i övervakningen får uppta högst 12 timmar per månad, *för de övervakade som är i behov av särskilt stöd och särskild övervakning dock högst 30 timmar*. Antalet timmar per månad kan variera under övervakningen på det sätt som en ändamålsenlig verkställighet förutsätter.

Under den övervakades sammanträffanden med övervakaren behandlas i synnerhet de faktorer som inverkar på brottsligt beteende. Den övervakade ska även biträdas i kontakterna med myndigheter och andra aktörer som är nödvändiga för att den övervakade ska få kontroll över sin livssituation. Den övervakade ska anvisas nödvändiga stödåtgärder och tjänster.

Det närmare innehållet i övervakningen framgår av en övervakningsplan som *Brottspåföljdsmyndigheten* ska utarbeta i enlighet med den övervakades behov innan den som ställts under övervakning frigges, så att planen kan tas i bruk när övervakningen inleds. Övervakningsplanen kan vid behov ändras eller kompletteras.

Övervakningsplanen skall samordnas med planen för strafftiden. Planen ska i nödvändig utsträckning utarbetas i samarbete med *bedömningscentrumet*, fängelset, fångens hem eller boningskommun samt med andra myndigheter, privata sammanslutningar och enskilda.

7 §

Övervakarens uppgifter

Den som med stöd av 3 § 2 mom. bistår en övervakare skall dessutom iaktta de föreskrifter som Kriminalvårdsväsendet ger för verkställigheten av övervakningen samt underrätta Kriminalvårdsväsendet om överträdelser av sådana skyldigheter som *föreskrivs* den övervakade i denna lag eller påförs honom eller henne med stöd av denna lag.

8 §

Övervakning av användning av berusningsmedel

Om det av yttre kännetecken att döma är sannolikt att den övervakade under ett sammanträffande med övervakaren är påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel, skall övervakaren eller någon annan tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet anteckna observationerna om berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid Kriminalvårdsväsendet förplikta den övervakade att lämna utandningsprov.

9 §

Hämtning till ett sammanträffande med övervakaren

En anhållningsberättigad polisman beslutar på begäran av Kriminalvårdsväsendet om hämtning. Den som förordnats att hämtas får högst sex timmar före det sammanträffande med övervakaren som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen skall om möjligt genomföras så att den övervakade inte på grund av den blir föremål för onödig uppmärksamhet. Den övervakade får inte hållas gripen eller i förvar längre än vad hämtningen till sammanträffandet med övervakaren kräver.

7 §

Övervakarens uppgifter

Den biträdande övervakaren ska dessutom iaktta de föreskrifter som *Brottspåföljdsmyndigheten* ger för verkställigheten av övervakningen samt underrätta *Brottspåföljdsmyndigheten* om överträdelser av sådana skyldigheter som den övervakade *har enligt* denna lag eller påförs honom eller henne med stöd av denna lag.

8 §

Övervakning av användning av berusningsmedel

Om det av yttre kännetecken att döma är sannolikt att den övervakade under ett sammanträffande med övervakaren är påverkad av alkohol eller något annat berusningsmedel, ska övervakaren eller någon annan tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* anteckna observationerna om berusningstillståndet. Om det misstänks att berusningen beror på alkohol, kan en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* förplikta den övervakade att lämna utandningsprov.

9 §

Hämtning till ett sammanträffande med övervakaren

En anhållningsberättigad polisman beslutar på begäran av *Brottspåföljdsmyndigheten* om hämtning. Den som förordnats att hämtas får högst sex timmar före det sammanträffande med övervakaren som avses i 1 mom. gripas och tas i förvar. Hämtningen ska om möjligt genomföras så att den övervakade inte på grund av den blir föremål för onödig uppmärksamhet. Den övervakade får inte hållas gripen eller i förvar längre än vad hämtningen till sammanträffandet med övervakaren kräver.

10 §

Brott mot skyldigheter som påförts den övervakade

Om den övervakade utan godtagbar orsak försummar att iaktta en skyldighet enligt 6 § eller väsentligt bryter mot en föreskrift som givits honom eller henne med stöd av nämnda paragraf skall Kriminalvårdsväsendet ge den övervakade en skriftlig varning. Innan varningen ges skall den övervakade ges tillfälle att bli hörd. Varning får emellertid inte ges om det beslutas att hämtning enligt 9 § skall ske på grund av försummelsen eller överträdelsen.

Om den övervakade inte heller efter hämtningen iakttar sin skyldighet att stå i kontakt med övervakaren eller om han eller hon på annat sätt grovt bryter mot sina skyldigheter enligt 6 §, skall Kriminalvårdsväsendet utan dröjsmål underrätta *allmänna* åklagaren om detta.

Om *allmänna* åklagaren bedömer att en del av reststraffet bör verkställas till följd av den övervakades förfarande enligt 2 mom., skall åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om detta till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som resulterat i ovillkorligt fängelse eller inom vars domkrets den övervakade bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den övervakade har förfarit på ett sådant sätt som avses i 2 mom. och om det med hänsyn till den övervakades person och orsakerna till överträdelsen bedömt som en helhet finns särskilda skäl kan domstolen bestämma att minst fyra och högst 14 dagar av reststraffet skall verkställas.

11 §

Avslutande av övervakning

Om det efter att övervakningen fortgått minst sex månader har blivit uppenbart att fortsatt övervakning inte är nödvändig, kan Kriminalvårdsväsendet på framställan av övervakaren avsluta övervakningen.

10 §

Brott mot skyldigheter som påförts den övervakade

Om den övervakade utan godtagbar orsak försummar att iaktta en skyldighet enligt 6 § eller väsentligt bryter mot en föreskrift som givits honom eller henne med stöd av nämnda paragraf ska *Brottspåföljdsmyndigheten* ge den övervakade en skriftlig varning. Innan varningen ges ska den övervakade ges tillfälle att bli hörd. Varning får emellertid inte ges om det beslutas att hämtning enligt 9 § ska ske på grund av försummelsen eller överträdelsen.

Om den övervakade inte heller efter hämtningen iakttar sin skyldighet att stå i kontakt med övervakaren eller om *den övervakande* på annat sätt grovt bryter mot sina skyldigheter enligt 6 §, ska *Brottspåföljdsmyndigheten* utan dröjsmål underrätta åklagaren om *saken*.

Om åklagaren bedömer att en del av reststraffet bör verkställas till följd av den övervakades förfarande enligt 2 mom., ska åklagaren utan dröjsmål framställa ett yrkande om detta till den domstol som i första instans har avgjort det brottmål som resulterat i ovillkorligt fängelse eller inom vars domkrets den övervakade bor eller stadigvarande vistas.

Om domstolen konstaterar att den övervakade har förfarit på ett sådant sätt som avses i 2 mom. och om det med hänsyn till den övervakades person och orsakerna till överträdelsen bedömt som en helhet finns särskilda skäl, kan domstolen bestämma att minst fyra och högst 14 dagar av reststraffet ska verkställas.

11 §

Avslutande av övervakning

Om det efter att övervakningen fortgått minst sex månader *är* uppenbart att fortsatt övervakning inte är nödvändig, kan *Brottspåföljdsmyndigheten* på framställan av övervakaren avsluta övervakningen.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Resekostnader

Kriminalvårdsväsendet betalar den övervakades skäligena resekostnader som hänförs sig till sammanträffanden med övervakaren.

(ny)

12 §

Resekostnader

Brottspåföljdsmyndigheten betalar den övervakades skäligena resekostnader som hänförs sig till sammanträffanden med övervakaren.

12 c §

Beslutanderätt

Direktören för en enhet för samhällspåföljder vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om huruvida åklagaren ska underrättas i enlighet med 10 § 2 mom. och om avslutande av övervakning enligt 11 §.

Direktören för en enhet för samhällspåföljder eller en i arbetsordningen angiven biträdande direktör eller brottspåföljdschefen beslutar om begäran om hämtning enligt 9 § 2 mom. och givande av en skriftlig varning enligt 10 § 1 mom. samt om avslutande av övervakning enligt 11 §.

En övervakare eller någon annan i arbetsordningen angiven tjänsteman vid Brottspåföljdsmyndigheten beslutar om lämnande av utandningsprov enligt 8 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 5 § 1 mom. tillämpas på övervakade hos vilka beslutet om villkorlig frigivning har fattats efter att lagen har trätt i kraft.

9.

Lag**om ändring av lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Brottspåföljdsområdets utbildningscentral (1316/2006) 1 § 1 mom., 2 § 3 mom., 14 och 18 §, 24 § 1 mom. 1 punkten och 25 § 1 mom. 2 punkten,
av dem 1 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1373/2007, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §

1 §

*Ställning och uppgifter**Ställning och uppgifter*

Brottspåföljdsområdets utbildningscentral är en statlig läroanstalt som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och som lyder under Brottspåföljdsverket. Utbildningscentralen har till uppgift att ordna sådan utbildning som leder till examen och yrkesinriktad tilläggsutbildning på brottspåföljdsområdet samt bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet inom sitt eget område.

Brottspåföljdsområdets utbildningscentral är en statlig läroanstalt som hör till justitieministeriets förvaltningsområde och som lyder under *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*. Utbildningscentralen har till uppgift att ordna sådan utbildning som leder till examen och yrkesinriktad tilläggsutbildning på brottspåföljdsområdet samt bedriva forsknings- och utvecklingsverksamhet inom sitt eget område.

2 §

2 §

*Direktion**Direktion*

Till direktionen hör en ordförande och sju andra medlemmar som var och en har en personlig suppleant. Medlemmarna skall företrädande undervisningssektorn, brottspåföljdsområdet och intressentgrupperna inom det området samt annan sakkunskap som är viktig med tanke på utbildningscentralens verksamhet. Tre av medlemmarna och deras suppleanter utses bland personer som föreslagits av Brottspåföljdsverket. En av medlemmarna och dennes suppleant företräder utbildningscentralens personal.

Till direktionen hör en ordförande och sju andra medlemmar som var och en har en personlig suppleant. Medlemmarna ska företrädande undervisningssektorn, brottspåföljdsområdet och intressentgrupperna inom det området samt annan sakkunskap som är viktig med tanke på utbildningscentralens verksamhet. Tre av medlemmarna och deras suppleanter utses bland personer som föreslagits av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*. En av medlemmarna och dennes suppleant företräder utbildningscentralens personal.

14 §

Användning av uniform

Utbildningscentralen kan ålägga dem som studerar för examen att bära Fångvårdsväsendets uniform när de deltar i utbildningen.

18 §

Arbetspraktik

En studerande är skyldig att delta i de perioder av arbetspraktik som ingår i examen vid den enhet på brottspåföljdsområdet till vilken han eller hon anvisas. I arbetspraktiken kan även ingå arbete inom någon annan sektor. Praktiken baserar sig på ett skriftligt avtal mellan utbildningscentralen och arbetsplatsen. Under perioden av arbetspraktik kan den studerande stå i tjänsteförhållande till inrättningen i fråga.

Brottspåföljdsverket beslutar om den lön som betalas under praktikperioden. Om praktiken utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

24 §

Anmärkning och varning

Direktören för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet,

25 §

Avstängning från utbildningen

Direktören för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

2) under utbildningstiden gjort sig skyldig

14 §

Användning av uniform

Utbildningscentralen kan ålägga dem som studerar för examen att bära *Brottspåföljdsmyndighetens* uniform när de deltar i utbildningen.

18 §

Arbetspraktik

En studerande är skyldig att delta i de perioder av arbetspraktik som ingår i examen vid den enhet på brottspåföljdsområdet till vilken han eller hon anvisas. I arbetspraktiken kan även ingå arbete inom någon annan sektor. Praktiken baserar sig på ett skriftligt avtal mellan utbildningscentralen och arbetsplatsen. Under perioden av arbetspraktik kan den studerande stå i tjänsteförhållande till inrättningen i fråga.

Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet beslutar om den lön som betalas under praktikperioden. Om praktiken utförs vid en enhet inom någon annan sektor, avtalas lönen med enheten i fråga.

24 §

Anmärkning och varning

Direktören för utbildningscentralen kan, när en muntlig anmärkning inte anses vara en tillräcklig påföljd, ge en studerande som studerar för examen en skriftlig varning, om han eller hon

1) under utbildningstiden uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten*,

25 §

Avstängning från utbildningen

Direktören för utbildningscentralen kan stänga av en studerande från utbildningen som leder till examen, om han eller hon

2) under utbildningstiden gjort sig skyldig

till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid Fångvårdsväsendet och en skriftlig varning inte skall anses vara en tillräcklig påföljd,

till ett sådant brott som visar att han eller hon är olämplig för arbete på brottspåföljdsområdet eller i övrigt uppträtt på ett sätt som är olämpligt för en tjänsteman vid *Brottspåföljdsmyndigheten* och en skriftlig varning inte *ska* anses vara en tillräcklig påföljd,

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 51 och 64 § i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 51 § 2 mom. och 64 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

51 §

51 §

Behöriga myndigheter

Behöriga myndigheter

 Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av brottspåföljdsverket.

 Framställningar enligt 50 § 2 mom. som gäller verkställighet av frihetsstraff görs av *Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet*.

64 §

64 §

Avräkning av tiden för frihetsberövande

Avräkning av tiden för frihetsberövande

 Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige vid regionfängelset avräkna tiden för frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

 Om utlämningen till Finland sker för verkställighet av ett straff, ska den verkställighetsansvarige *inom brottspåföljdsregionen* avräkna tiden för *det* frihetsberövande som beror på utlämningsförfarandet från det frihetsstraff som den utlämnade ska avtjäna, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 6 kap. 13 § i strafflagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .